

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om farkostregistret och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om farkostregistret och att den gällande lagen med samma namn upphävs. I vissa andra lagar föreslås tekniska ändringar som föranleds av den nya lagen.

Förvaltningen av farkostregistret överförs från magistraterna till Trafiksäkerhetsverket. I den föreslagna lagen föreskrivs om de förfaranden som tillämpas för att införa farkoster och deras motorer i farkostregistret. Trafiksäkerhetsverket svarar för registreringsverksamheten och fattar registreringsbesluten, men får skaffa de tjänster av biträdande art som behövs för skötseln av registreringsverksamheten från offentliga eller privata sammanslutningar. Dessa externa serviceproducenter benämns avtalsregistrerare. Det är i huvudsak avtalsregistrerarna som ska föra in uppgifter om farkoster och deras motorer samt ändringsuppgifter i registret. Avtalsregistrerarna ska också sörja för att registreringsbevis för farkoster framställs och levereras till kunderna. De viktigaste bestämmelserna om registreringsverksamheten och

avtalsregistrerarnas uppgifter finns i den föreslagna lagen.

I den föreslagna lagen finns det dessutom en bestämmelse om rätten att föra finsk flagg i farkoster. Bestämmelsen befäster nuvarande praxis enligt sjölagen. Enligt den föreslagna lagen får farkoster som införts i farkostregistret inte längre samtidigt vara införda i fartygsregistret enligt fartygsregisterlagen eller i fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs.

Den föreslagna lagen innehåller bemyndiganden för Trafiksäkerhetsverket att meddela föreskrifter av teknisk natur i bestämda frågor.

Syftet med farkostregistret eller grunderna för registrering av farkoster eller deras motorer ändras inte genom den föreslagna lagen och inte heller innebär de föreslagna ändringarna att några nya undantag medges i fråga om registreringspliktiga farkoster.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 INLEDNING	4
2 NULÅGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis	4
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU	7
2.3 Bedömning av nuläget	7
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	8
3.1 Mål och medel	8
3.2 De viktigaste förslagen	8
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	9
4.1 Ekonomiska konsekvenser	9
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	10
4.3 Konsekvenser för miljön	11
4.4 Samhälleliga konsekvenser	11
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	11
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	11
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats	12
DETALJMOTIVERING	14
1 LAGFÖRSLAG	14
1.1 Lagen om farkostregistret	14
1 kap. Allmänna bestämmelser	14
2 kap. Registrering av farkoster	15
3 kap. Registrets datainnehåll	21
4 kap. Trafiksäkerhetsverkets rätt att få uppgifter	22
5 kap. Uppgifternas offentlighet och utlämnande av uppgifter	23
6 kap. Registreringsverksamhet	27
7 kap. Särskilda bestämmelser	31
1.2 Lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet	33
1.3 Lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar	33
1.4 Lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet	34
1.5 Lagen om bekämpning av oljeskador	34
1.6 Sjöräddningslagen	34
1.7 Tullagen	34
1.8 Strafflagen	34
1.9 Lagen om ordningsbotsförelser	34
1.10 Lagen om farkostregistret	35
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	35
3 IKRAFTTRÄDANDE	35
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	35
om farkostregistret	40
om ändring av 22 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet	51
om ändring av 2 § i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar	52

om ändring av 13 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.....	53
om ändring av 31 § i lagen om bekämpning av oljeskador	54
om ändring av 14 § i sjöräddningslagen.....	55
om ändring av 28 § i tullagen.....	56
om ändring av 2 a kap. 9 § i strafflagen	57
om ändring av 12 § i lagen om ordningsbotsförelser	58
om ändring av 39 och 40 § i lagen om farkostregistret	59
BILAGA	60
PARALLELTEXT	60
om ändring av 22 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet	60
om ändring av 2 § i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar	61
om ändring av 13 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.....	62
om ändring av 31 § i lagen om bekämpning av oljeskador	63
om ändring av 14 § i sjöräddningslagen.....	64
om ändring av 28 § i tullagen.....	65
om ändring av 2 kap. 9 § i strafflagen	66
om ändring av 12 § i lagen om ordningsbotsförelser	67
om ändring av 39 och 40 § i lagen om farkostregistret	68

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

I lagen om farkostregistret (976/2006), som trädde i kraft 2007, finns bestämmelser om grunderna för registrering av farkoster, förandet av registret, syftet med registret, registrets datainnehåll samt om användningen av registeruppgifterna. I statsrådets förordning om farkostregistret (641/2007), som utfärdats med stöd av lagen, föreskrivs det i detalj om de uppgifter som ska införas i registret, om de uppgifter som ska antecknas i registreringsbeviset och om registerbeteckningen samt om den myndighet som svarar för att datasystemet fungerar och för att registreringsfunktionerna är enhetliga samt om användningen av uppgifter om farkoster som urvalsgrund. Den gällande lagen och förordningen om farkostregistret bildar alltså en följdriktig och övergripande helhet av bestämmelser. Trots detta har det uppdagats behov av att ändra lagstiftningen.

I bakgrunden till den föreslagna lag som gäller farkostregistret finns en strävan att i allt högre grad koncentrera registren över olika trafikmedel så att de sorterar under samma aktör. Trafiksäkerhetsverket svarar redan nu för flera register över olika trafikmedel. Genom att koncentrera registren över trafikmedel till Trafiksäkerhetsverket kan man främja trafiksäkerhetsarbetet, uppnå synergieffekter mellan olika trafikmedelsregister och göra registerföringen inom branschen tydligare för medborgarna och myndigheterna. Samtidigt flyttas registreringen av farkoster närmare informationskällan.

De viktigaste förslagen med den föreslagna lagen är att ansvaret för förvaltningen av registret ska överföras från magistraterna till Trafiksäkerhetsverket samt att skötseln av registreringsuppdrag av biträdande art ska överföras på avtalsregistrerare, dvs. serviceproducenter som för anordnande av registreringsverksamhet ingår ett avtal med Trafiksäkerhetsverket. Avtalsregistrerarna ska också sörja för att registreringsbevis för farkoster framställs och levereras till kunderna. I lagen föreslås dessutom en bestämmelse som befäster nuvarande praxis enligt sjölagen

(674/1994) som gäller rätten att föra finsk flagg i farkoster. Enligt den föreslagna lagen ska farkoster som införts i farkostregistret inte längre samtidigt kunna vara införda i fartygsregistret enligt fartygsregisterlagen (512/1993) eller i fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs (690/2010). Trafiksäkerhetsverket bemyndigas också att meddela föreskrifter av teknisk natur i bestämda frågor. Flera bestämmelser bör ändras, och därför anses det vara befogat att stifta en helt ny lag om farkostregistret.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Allmänt

Registrering av farkoster inleddes vid länsstyrelserna 1925. År 1969 utfärdades bestämmelser om registrering av motorbåtar i 2 § i lagen om båttrafik (151/1969) och i 2 kap. i förordningen om båttrafik (152/1969). Enligt 2 § i lagen om båttrafik kunde det bestämmas genom förordning att motorbåtar ska registreras. I 2 kap. i förordningen om båttrafik ingick närmare bestämmelser om registreringen. Registreringsplikten enligt förordningen om båttrafik kom att gälla båtar med utombordsmotor vars effekt enligt tillverkarens uppgift översteg 15 kilowatt, samt båtar med inombordsmotor och båtar med inombordsmotor med utombordsdrev vars effekt översteg 37 kilowatt. Segelbåtar med hjälpmotor och motorsegelbåtar behövde inte registreras. På ägarens begäran kunde dessutom även motorbåtar med mindre maskineffekt och segelbåtar med hjälpmotor och motorsegelbåtar registreras. Båtar som ägdes av staten eller en kommun, handelsfartyg och utländska båtar som endast tillfälligt fanns i Finland behövde inte registreras i motorbåtsregistret.

Genom de ändringar av förordningen om båttrafik som trädde i kraft 1999 överfördes registreringen av motorbåtar från länsstyrelserna till magistraterna. Ändringarna innebar

att magistraterna började föra motorbåtsregistret inom sina verksamhetsområden samtidigt som länsstyrelsen i Västra Finlands län ansvarade för att datasystemet fungerade och för att registreringsfunktionerna var enhetliga. Ett riksomfattande datasystem för motorbåtsregistret togs i bruk vid magistraterna 1999. Före det hade registret förts vid länsstyrelserna i huvudsak i manuella register. Datasystemet gjorde det möjligt att föra först motorbåtsregistret och senare farkostregistret och sköta informationstjänsten oberoende av magistraternas verksamhetsområden.

Bestämmelserna om registrering av motorbåtar i lagen och förordningen om båttrafik upphävdes när lagen om farkostregistret trädde i kraft 2007. Den förordning om farkostregistret som statsrådet utfärdade med stöd av lagen om farkostregistret trädde i kraft samma år. Den lagstiftning som trädde i kraft 2007 innebar att lagstiftningen om registrering av farkoster anpassades till de krav som i grundlagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och personuppgiftslagen (523/1999) ställs i fråga om registerföring och korrekt användning av uppgifter. Dessutom beaktades kraven enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och det fria flödet av sådana uppgifter. I fråga om registret var de viktigaste ändringarna att registrets syfte fastställdes i detalj samt att registreringen, behandlingen, mottagandet och utlämnandet av uppgifter reglerades i detalj. Dessutom blev datainnehållet i registret aktuellare och korrektare genom att det föreskrevs att personbeteckning ska införas i registret och att gamla registeruppgifter ska kontrolleras. För att registret i högre grad skulle motsvara sitt syfte och bättre tillgodose tillsynsmyndigheternas behov ändrades registreringsgränserna för farkoster och utvidgades registreringsplikten till att omfatta bl.a. segelbåtar och motorsegelbåtar. Viktigt för medborgarna var också att det blev möjligt att sköta registreringen av farkoster och registreringsändringar vid vilken magistrat som helst och att det föreskrevs att farkostens registerbeteckning ska vara en och samma under farkostens hela livscykel.

Gällande registreringspraxis

Farkostregistret är ett riksomfattande register som förvaltas av magistraterna och förs i syfte att förbättra säkerheten i sjötrafiken, förebygga de olägenheter som användningen av farkoster orsakar och stödja tillsyns- och räddningsverksamheten samt för planeringen av användningen av vattenområden och för beredskapsplaneringen.

Enligt gällande lag ska ägaren till en farkost som är registreringspliktig göra en registreringsanmälan till magistraten innan farkosten tas i bruk. Man kan göra registreringsanmälan antingen genom att uppsöka vilket som helst av de elva magistraternas 41 verksamhetsställen eller genom att posta registreringsanmälan och behövliga bilagor till magistraten. Registreringspliktiga farkoster är enligt lagen om farkostregistret farkoster med motor vars effekt enligt tillverkarens uppgift är minst 15 kilowatt, samt farkoster med motor eller segel vilkas skrovlängd enligt tillverkarens uppgift är minst 5,5 meter. På ägarens begäran kan också en farkost som inte är registreringspliktig föras in i registret. Registreringsplikten gäller inte farkoster vars ägare eller innehavare är försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet, fartyg som ska registreras enligt fartygsregisterlagen eller en farkost som hör till ett sådant fartyg, fartyg som enligt jord- och skogsbruksministeriets beslut om register för fiskerinäringen (1575/1994) ska registreras i fiskefartygsregistret eller en farkost som hör till ett sådant fartyg och inte heller farkoster som endast används i tävlingar. Utan anmälan till registret är det dessutom tillåtet att tillfälligt använda en farkost som finns i Fastlands-Finland och som har registrerats i landskapet Åland eller vars ägare eller innehavare inte har hemkommun eller hemort i Finland.

När en farkost registreras hos magistraten utreds och införs i registret uppgifter om farkostens och dess motors ägare och innehavare, uppgifter om farkosten och dess motor samt uppgifter om registrering av farkosten. I farkostregistret finns för närvarande ca 180 000 registrerade farkoster, och årligen görs det ca 25 000 registreringsanmälningar, av vilka ca 9 000 gäller första registrering, ca 12

000 byte av ägare eller innehavare och ca 4 000 ändringsregistreringar.

När en farkost registreras första gången ger magistraterna kunden ett registreringsbevis och en registerbeteckning för farkosten. Farkostens registerbeteckning är en och samma under farkostens hela livscykel.

Farkostens ägare ska skriftligen till magistraten anmäla ändringar av uppgifterna om en farkost som anmälts för farkostregistret. Denna anmälan ska göras inom en månad efter ändringen. Likaså gäller att om en registrerad farkost förstörs, säljs eller annars överläts till utlandet eller tas ur bruk permanent, ska den i registret antecknade ägaren till farkosten inom en månad skriftligen anmäla detta till den registeransvarige. Registreringsanmälningarna och ändringarna av registreringsuppgifterna är avgiftsbelagda för kunderna. Endast anmälningar om avregistrering av farkosten är avgiftsfria för kunderna, men ett registerutdrag om avregistrering av en farkost är avgiftsbelagt.

Förutom registreringsuppdragen ansvarar magistraterna för förvaltningen, behandlingen och utlämnandet av uppgifterna i farkostregistret, för att kundernas förfrågningar som gäller farkostregistret besvaras och för informationstjänsten.

Ur farkostregistret kan man få uppgifter om en registrerad farkosts ägare och innehavare och uppgifter om farkostens och dess motors egenskaper. De tekniska uppgifterna och uppgifterna om besittningsrätt i registret stöder och effektiviserar övervaknings- och räddningsmyndigheternas verksamhet när det gäller sjötrafik, bl.a. Gränsbevakningsväsendets, Nödcentralverkets, polisens, Tullens och Olycksutredningscentralens verksamhet. Med hjälp av uppgifterna om antal och de tekniska uppgifterna i registret är det möjligt att bedöma de olägenheter som sjötrafiken orsakar. Uppgifterna i registret kan användas också för planeringen av användningen av vattenområden, t.ex. som bakgrundsmaterial när farleder planeras och anläggs.

Enligt 18 § 21 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om bl.a. båttrafik. Lagstiftningen om registrering av farkoster omfattas följaktligen av landskapets lagstiftningsbehörighet. I landskapslagen om fri-

tidsbåtar (32/2003) finns det också bestämmelser om registrering av båtar.

Fordonsregistreringsverksamhet som anordnas av Trafiksäkerhetsverket

Trafiksäkerhetsverket ska ansvara för att det anordnas registreringsverksamhet som gäller fordon. Trafiksäkerhetsverket sköter inte registreringen av fordon självt, utan skaffar de tjänster som behövs för verksamheten av offentliga eller privata organisationer som uppfyller kraven i lagen om registrering av fordon (1100/1998). Externa serviceproducenter som för anordnande av fordonsregistreringsverksamhet ingår ett avtal med Trafiksäkerhetsverket benämns avtalsregistrerare. Ett sådant avtal är till sin karaktär ett förvaltningsavtal.

Avtal om fordonsregistreringsverksamhet har ingåtts bl.a. med företag som utför fordonsbesiktning, bilfirmor samt försäkrings- och finansieringsbolag.

Modellen med avtalsregistrering har främjat tillgången på fordonsregistreringstjänster, gjort tjänsterna lättillgängliga och bidragit till fordonsregistrets tidsenlighet. Modellen med avtalsregistrering har också främjat principen att få alla tjänster över en disk vid skötseln av registreringsärenden. Exempelvis kan försäkringsbolag sälja en sådan trafikförsäkring som krävs för registrering av fordonet till kunden och samtidigt sköta registreringen av fordonet. På samma sätt kan besiktningsställen sälja trafikförsäkringar i samband med registreringsverksamheten. Finansieringsbolag kan för kundens räkning sköta registreringen av fordonet när finansieringsperioden är slut. Bilfirmor kan sköta registreringen av fordon som de köpt och sålt. Förfarandet har förbättrat fordonsregistrets tidsenlighet.

Trafiksäkerhetsverket har mycket positiva erfarenheter av att redan i mer än 15 år ha skött den registreringsverksamhet som gäller fordon genom modellen med avtalsregistrering. Medborgarna har kunnat sköta sina fordonsregistreringsärenden smidigt, effektivt och felfritt nära sin egen bostadsort. Det är ändamålsenligt att avtalsregistrerare sköter registreringsuppgifterna, och inga större problem har varit förknippade med skötseln av uppgifterna.

Till följd av de positiva erfarenheterna av modellen med avtalsregistrering, ska den även tillämpas vid anordnandet av registreringsverksamhet som gäller farkoster.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

Enligt de uppgifter som är tillgängliga i dagsläget finns det inte några planer på EU-reglering som gäller registrering av farkoster.

Generellt kan det konstateras att förfarandena för registrering av farkoster är mycket olika i de olika EU-medlemsstaterna. I de flesta EU-medlemsstater finns det dock frivilliga eller obligatoriska farkostregister som förs av myndigheterna. Även praxis för hur stora farkoster som är registreringspliktiga varierar.

I Sverige kan fritidsbåtar som är längre än 5 meter föras in i ett frivilligt register. Registret förs av Sveriges sjöfartsmyndighet. Ägaren till en farkost som registreras ska vara medborgare i en EU-medlemsstat eller en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I Estland finns ett småbåtsregister som förs av Estlands sjöfartsverk. Fritidsbåtar som är 2,5 till 24 meter långa och vilkas ägare har stadigvarande hemvist i Estland är registreringspliktiga.

I det farkostregister som förs av sjöfartsmyndigheten i Lettland antecknas segelbåtar som är över 2,5 meter långa och motorbåtar som är över 12 meter långa. Motorbåtar som är kortare än 12 meter införs i fordonsregistret. Ägaren till en farkost som registreras ska vara lettisk medborgare.

Också när det gäller den rätt att föra flagg som beviljas farkoster varierar förfarandena i EU-medlemsstaterna. I flera EU-medlemsstater får de registrerade farkosterna automatiskt föra det aktuella landets flagg, men det föreskrivs särskilt om den nationalitetstillhörighet eller den bestämda vanliga vistelseort som förutsätts i fråga om den båtägare som antecknas i registret. Denna praxis gäller även i Sverige, Estland och Lettland.

2.3 Bedömning av nuläget

Den gällande lagen och förordningen om farkostregistret utgör alltjämt en följdriktig och övergripande helhet av bestämmelser. På grund av de tekniska uppgifter som farkostregistret innehåller avviker det dock från de övriga register som magistraterna för och som i regel är personregister. Syftet med det nuvarande farkostregistret är förenligt med de uppgifter som föreskrivits för Trafiksäkerhetsverket. Trafiksäkerhetsverket ansvarar också redan nu för flera olika register över trafikmedel och följaktligen kommer överföringen av ansvaret för förvaltningen av farkostregistret från magistraterna till Trafiksäkerhetsverket att ytterligare koncentrera trafikmedelsregistren så att de sorterar under samma aktör.

Registreringsplikten för en farkost eller dess motor och undantagen från registreringsplikten behöver inte ändras.

I dagsläget får en farkost samtidigt vara införd i både farkostregistret och fartygsregistret. Detta har möjliggjort missbruk, eftersom de som färdas på vatten har kunnat visa tillsynsmyndigheterna det registreringsbevis som lämpat sig bäst i den aktuella situationen. Så har t.ex. förbudet mot att använda lätt brännolja i fritidsbåtstrafik och behörighetskraven för fartygspersonal i handelssjöfart kunnat förbigås genom att för tillsynsmyndigheterna visa det registreringsbevis som lämpat sig bäst för användaren.

Även den nuvarande möjligheten att samtidigt införa farkosten både i farkostregistret och i fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs har orsakat onödigt överlappande av de olika registren.

Den gällande lagen om farkostregistret innehåller inga bestämmelser om farkosters nationalitet eller rätt att föra finsk flagg i farkoster. Enligt nuvarande praxis tillämpas 1 kap. 1 § i sjölagen på farkosters nationalitet och rätt att föra finsk flagg. Avsaknaden av bestämmelser om farkosters nationalitet och rätt att föra flagg i lagen om farkostregistret har gett upphov till oklarheter.

Trafiksäkerhetsverket svarar för myndighetsuppdragen i anslutning till trafiksystemet. Trafiksäkerhetsverket ska bl.a. meddela

de föreskrifter och utfärda de tillstånd, godkännanden och andra beslut som krävs inom verksamhetsområdet. För närvarande får Trafiksäkerhetsverket t.ex. meddela närmare föreskrifter om vissa tekniska uppgifter om luftfartyg som införs i luftfartygsregistret. Enligt den gällande lagen om farkostregistret får närmare bestämmelser om bestämda frågor i anslutning till registrering utfärdas genom förordning av statsrådet. Många av dessa angelägenheter är dock sådana detaljer av teknisk natur som på ett mera ändamålsenligt sätt kan regleras genom Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Mål och medel

Det primära målet med propositionen är att ansvaret för förvaltningen av farkostregistret ska överföras från magistraterna till Trafiksäkerhetsverket. Genom att koncentrera registren över trafikmedel till Trafiksäkerhetsverket kan man främja trafiksäkerhetsarbetet, uppnå synergieffekter mellan olika trafikmedelsregister och göra registerföringen inom branschen tydligare för både medborgarna och myndigheterna.

Målet med propositionen nås genom att det stiftas en ny lag om farkostregistret och gällande lag med samma namn upphävs. Samtidigt upphävs statsrådets gällande förordning om farkostregistret. De delar av förordningen som hör till området för lagstiftningen tas in i den nya lagen och genom lagen bemyndigas Trafiksäkerhetsverket att meddela föreskrifter om bestämda frågor som för närvarande regleras genom förordning. Ett syfte med propositionen är följaktligen också att Trafiksäkerhetsverket ska få behövliga befogenheter att meddela föreskrifter om tekniska detaljer i anslutning till registreringen av farkoster. Möjligheten att meddela föreskrifter av teknisk natur om bestämda frågor i stället för att utfärda en förordning av statsrådet förenklar utfärdandet av föreskrifter.

Syftet med de föreslagna lagbestämmelserna om registreringsverksamhet är att underlätta registreringen och att säkerställa den regionala tillgången på registreringstjänster när

ansvaret för förvaltningen av registret har överförts på Trafiksäkerhetsverket. Trafiksäkerhetsverket har inte självt några kundserviceställen för registrering av farkoster. I den nya lagen ingår bestämmelser om de förfaranden som tillämpas för registreringsverksamheten.

Strävan är att genom en precisering och ändring av vissa detaljer i den gällande lagen skapa större klarhet när det gäller rätten att föra finsk flagg i farkoster, att förebygga missbruk och förbättra datainnehållet i registret.

3.2 De viktigaste förslagen

Enligt den nya lagen ska farkostregistret föras av Trafiksäkerhetsverket. Trafiksäkerhetsverket ska få använda registret för skötseln av de uppdrag och förpliktelser som enligt lag ankommer på verket.

Trafiksäkerhetsverket svarar för anordnandet av registreringsverksamheten, för fattandet av registreringsbeslut och för förvaltningen av registret, men skaffar de tjänster av biträdande art som behövs för skötseln av registreringsverksamheten av offentliga eller privata sammanslutningar. Externa serviceproducenter ska benämnas avtalsregistrerare. De uppdrag av biträdande art som sköts av avtalsregistrerare avses omfatta mottagning av registreringsanmälningar om farkoster och deras motorer och eventuella bilagor till dem, kontroll av de uppgifter som krävs samt införande av registreringsanmälan och uppgifterna om en farkost och dess motor i farkostregistret, sändande av handlingar för digitalisering och arkivering till Trafiksäkerhetsverket, framställning av registreringsbevis och leverans av dem till kunderna, samt övriga tekniska uppdrag av biträdande art som direkt hänför sig till registreringen. Dessa ska enligt den föreslagna lagen skötas på basis av avtal. I ett avtal mellan Trafiksäkerhetsverket och en avtalsregistrerare ska det avtalas om i vilken omfattning och på vilka villkor registreringsuppdragen ska skötas.

I lagen tas in bestämmelser om allmänna krav som gäller avtalsregistrerare, bedömning av tillförlitligheten när det gäller avtalsregistrerare samt lämpligheten när det gäller personer som har ansvarsställning inom regi-

streringsverksamheten och dem som utför registreringar, det huvudsakliga innehållet i avtal om registreringsverksamhet, uppsägning och hävande av avtal samt om tillsyn över avtalsregistrerarens uppgifter.

Trafiksäkerhetsverket ska ingå avtal om registreringsverksamhet med sådana serviceproducenter som har de förutsättningarna och uppfyller de krav som anges i lagen och som på ett ändamålsenligt sätt kan vara verksamma som avtalsregistrerare. Avsikten är att avtal ska ingås i synnerhet med återförsäljare av farkoster. För att säkerställa att registreringsverksamheten sköts på ett behörigt sätt ska verksamheten vara förenlig med god förvaltning.

Enligt den föreslagna lagen ska farkoster som införts i farkostregistret inte samtidigt kunna vara införda i fartygsregistret enligt fartygsregisterlagen eller i fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs. Om en farkost har införts inte bara i farkostregistret utan också i fartygsregistret eller i fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs, ska ägaren göra en anmälan om avregistrering av farkosten ur det ena registret inom ett år från ikraftträdandet av denna lag. Ett fartyg ska även i framtiden samtidigt kunna vara infört såväl i fartygsregistret som i fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs.

Det föreslås att i lagen tas in en bestämmelse som bekräftar nuvarande praxis om att i farkostregistret införda farkosters nationalitet och rätten att föra finsk flagg i farkoster bestäms enligt sjölagen.

För ett bättre datainnehåll i farkostregistret föreslås det att uppgifter för farkostens hela livscykel allt noggrannare ska antecknas i registret. För detta föreslås det att förhandsanmälan, första registrering, ändringsregistrering och slutlig avregistrering tas in som nya begrepp i lagen om farkostregistret.

Genom lagen preciseras det att även vattenskotrar vars motor har en effekt på minst 15 kilowatt ska vara registreringspliktiga.

I lagen föreslås det bestämmelser med stöd av vilka Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om re-

gistrering av farkoster. Trafiksäkerhetsverket bemyndigas att meddela föreskrifter som gäller bl.a. hur förhandsanmälan och registreringsanmälan ska göras samt de uppgifter som ska antecknas i registreringsbeviset, registerbeteckningens och provbeteckningens tekniska egenskaper och de tekniska uppgifter om en farkost och en motor som ska registreras.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen har inte några betydande statsfinansiella konsekvenser.

Enligt förslaget ska Trafiksäkerhetsverket få nya uppdrag. De kostnader som förvaltningen av farkostregistret medför för Trafiksäkerhetsverket uppkommer av förvaltningen och utvecklandet av datasystemet, serviceerättningarna till avtalsregistrerarna, produktionen av registreringsbevis samt personalkostnader och administrativa kostnader. Eftersom farkostregistrets nuvarande datasystem inte uppfyller kraven på datasystem för elektroniska tjänster är det på lång sikt kostnadseffektivare att införa ett helt nytt system som stöder de datatekniska målen inom statsförvaltningen. Trafiksäkerhetsverket har redan inlett arbetet för att ta fram ett modernt datasystem för farkostregistret. Under det första året kommer upprättandet av datasystemet att medföra kostnader till ett belopp av ca 450 000 euro. Under de första åren kommer Trafiksäkerhetsverket dessutom att ha kostnader på grund av arbetet med att utveckla och uppdatera farkostregistrets datasystem till ett årligt belopp av ca 40 000 euro, kostnader på grund av ersättningar till avtalsregistrerarna till ett belopp av ca 400 000 euro och personalkostnader och administrativa kostnader till ett belopp av ca 200 000 euro. Kundenservicen medför kostnader på ca 25 000 euro per år. Trafiksäkerhetsverket har uppskattat att kostnaderna för förvaltningen av registret kommer att vara något högre under de första åren än under senare år, vilket beror på arbetet med att utveckla datasystemet och ett större antal ersättningar till avtalsregistrerarna. De inkomster som Trafiksäkerhetsverket får för förvaltningen

av farkostregistret består av registreringsavgifter och inkomster för utlämnande av information. Enligt Trafiksäkerhetsverkets beräkningar är dess inkomster och utgifter med anledning av förvaltningen av farkostregistret ungefär lika stora.

Magistraternas inkomster av farkostregistret består av offentlighetsrättsliga prestationer, nämligen för registreringsbevis, utdrag och informationstjänst, samt av laminering av registreringsbevis ur farkostregistret vilken bestäms enligt företagsekonomiska grunder. Kostnaderna består i huvudsak av personkostnader och kostnader för datasystemet och det tekniska underhållet och servicen av det samt rådgivning. År 2012 uppgick inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten för registrering av farkoster och för informationstjänst till 846 000 euro och kostnaderna till 640 000 euro. De totala kostnaderna för farkostregisteruppdragen, inklusive rådgivning, uppgick till 728 000 euro.

Ur båthandlarnas, företagens och båtindustrins synvinkel främjar en enklare registreringspraxis och ett bättre datainnehåll i registret hela branschen både i ekonomiskt avseende och med tanke på verksamheten. Ett allt noggrannare register främjar framtagandet av nya tjänster för olika kundgrupper, vilket har gynnsamma effekter för hela båtbranschen. Möjligheten för de företagare inom båtbranschen som är verksamma som avtalsregistrerare att som tilläggservice erbjuda kunderna registrering av farkosten i samband med att den köps kan i någon mån ha en stimulerande effekt på deras företagsverksamhet. Det handlar om en tilläggstjänst som de som är verksamma som avtalsregistrerare kan erbjuda sina kunder. Trafiksäkerhetsverket ska betala avtalsregistrerarna serviceersättning med anledning av registreringsverksamheten.

Den föreslagna lagen har inte några betydande ekonomiska konsekvenser för medborgarna.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Enligt den föreslagna lagen kommer magistraterna att befrias från uppdragen i anslutning till förvaltningen av farkostregistret. År 2012 motsvarade magistraternas arbetsinsats

för farkostregisteruppdragen, dvs. registreringarna, informationstjänsten och kundrådgivningen, sammanlagt 10 årsverken (i siffran ingår lokal frånvaro). Denna fördelades mellan 11 magistrater så att det vid de enskilda magistraterna hade använts 0,3–1,7 årsverken till dessa uppgifter. Farkostregisteruppdrag ingår vid magistraterna i flera personers arbetsuppgifter så att samma personer även sköter andra uppgifter vid magistraten. Avsikten är att den behövliga minskningen på 10 årsverken vid magistraterna ska kunna skötas utan uppsägningar.

Den föreslagna lagen innebär att Trafiksäkerhetsverket får nya uppdrag. Trafiksäkerhetsverket ska ordna registreringsverksamheten som gäller farkoster, fatta registreringsbeslut och skaffa de tjänster av biträdande art som behövs för skötseln av registreringsverksamheten av offentliga eller privata sammanslutningar, avtalsregistrerare. Till uppdragen hör att ingå avtal med avtalsregistrerare, utbilda personer som utför registreringsuppdrag och introducera dem i uppdraget samt att övervaka avtalsregistrerarnas registreringsverksamhet. Trafiksäkerhetsverket ska också sörja för behandlingen av sådana registreringsanmälningar som särskilt använts det, det tekniska underhållet av registret, kundservicen och rådgivningen i anslutning till registret samt informationen i anslutning till uppdraget. Dessutom ska Trafiksäkerhetsverket ha rätt att meddela föreskrifter av teknisk natur med avseende på farkostregistret. Trafiksäkerhetsverkets administrativa uppgifter kommer inte att öka i någon betydande grad.

Trafiksäkerhetsverkets specialkompetens när det gäller båtsektorn kan tas till vara när registret vidareutvecklas i framtiden. När registren över trafiksektorn koncentreras till samma aktör blir det också möjligt att i samband med utvecklande av registren ta till vara erfarenheter från registerföringen i fråga om olika trafikmedel.

Den föreslagna ändringen innebär att myndigheten befrias från rutinmässiga uppdrag i anslutning till registrering av farkoster. När uppgifter av biträdande art inom registreringsverksamheten överförs på avtalsregistrerare frigörs myndighetens resurser till att användas för att utveckla verksamheten. Av-

talsregistrerarna ska ta emot registreringsanmälningar med tillhörande handlingar som gäller farkoster och deras motorer och kontrollera nödvändiga uppgifter för konstaterande av att det finns förutsättningar för registrering, lagra uppgifterna i registret, framställa registreringsbevis och leverera dem till kunderna samt sköta övriga tekniska uppdrag av biträdande art i direkt anslutning till registreringen.

De ändrade registreringsförfarandena innebär att det behövs allt mindre myndighetsresurser för att föra farkostregistret. Enligt Trafiksäkerhetsverket behövs det ungefär sex årsverken för skötseln av de uppdrag som enligt propositionen ska överföras på det. Största delen av årsverkerna kommer att lokaliseras till ämbetsverkets registreringsenhet i Rovaniemi. Det kommer inte att inrättas några nya tjänster, utan uppdragen kommer att skötas med nuvarande resurser genom interna arrangemang mellan förvaltningsområdena. I första hand utreds om personalen vid magistraterna är villig att flytta över till Trafiksäkerhetsverket för att sköta uppdragen.

Enligt den föreslagna lagen ska en farkost som är registrerad i farkostregistret inte längre samtidigt kunna vara registrerad i fartygsregistret enligt fartygsregisterlagen eller i fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs. Detta förbättrar myndigheternas möjligheter att bedöma farkostbeståndet. Förslaget skapar dessutom större klarhet i tillsynsmyndigheternas uppgifter.

Ikraftträdandet av den nya lagen förutsätter fortsatta åtgärder i form av föreskrifter som Trafiksäkerhetsverket meddelar.

4.3 Konsekvenser för miljön

Genom förhandsanmälan av farkoster enligt den föreslagna lagen får farkostregistret ett bättre datainnehåll som bl.a. kan användas vid planeringen av service för båttrafiken och begränsningar i sjötrafiken. För planeringen av småbåtshamnar, båtplatser, farleder, avfallshantering och för annan samhällspolitisk planering och planeringen av användningen av vattenområden behövs det sådana uppgifter som kan fås ur registret. Även de olägenheter som sjötrafiken medför kan bedömas

allt noggrannare utifrån uppgifterna i registret.

Möjligheten att registrera en farkost samtidigt som den skaffas minskar trafiken för uträttande av ärenden och därmed utsläppen från trafiken i synnerhet i glesbygdsområden.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

Trafiksäkerhetsverket ska se till att registreringstjänster alltjämt är tillgängliga i hela landet. Ur enskilda medborgares synvinkel kommer koncentreringen av registerföringen av trafikmedel till Trafiksäkerhetsverket att innebära att registerföringen inom branschen och uträttandet av ärenden i anslutning till detta sköts på ett mer logiskt sätt. För medborgarna innebär möjligheten att göra en registreringsanmälan samtidigt som farkosten skaffas att onödig byråkrati gallras bort.

Det kan antas att den föreslagna lagen har indirekta konsekvenser för informationsområdet. Trafiksäkerhetsverket kommer för förvaltningen av farkostregistret att ta i bruk ett modernt datasystem, som innebär att e-tjänster kan användas.

Lagförslaget beräknas inte ha några betydande sysselsättande verkningar.

Överföringen av ansvaret för förvaltningen av farkostregistret från magistraterna till Trafiksäkerhetsverket leder inte till att medborgarna behöver omregistrera de farkoster som redan nu finns i registret.

Efter det att den föreslagna lagen har trätt i kraft kommer Trafiksäkerhetsverket att svara för att det ordnas kundservice i anslutning till farkostregistret.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Regeringens proposition har beretts som tjänsteuppdrag vid kommunikationsministeriet i samarbete med Trafiksäkerhetsverket. På det hela taget har överföringen av ansvaret för förvaltningen av farkostregistret beretts genom samarbete mellan kommunikationsministeriet, finansministeriet, Trafiksäkerhetsverket, enheten för styrning och utveckling av magistraterna vid Regionförvalt-

ningsverket i Östra Finland samt magistraterna. Kommunikationsministeriet ansvarar för den allmänna styrningen av registerföringen med avseende på farkoster. Finansministeriet och enheten för styrning av magistraterna vid Regionförvaltningsverket i Östra Finland svarar i sin tur för den administrativa styrningen och resursstyrningen med avseende på magistraterna.

I magistraternas strategidokument 2012–2015, som godkändes i december 2011, uppställdes som mål att det bör utredas om ansvaret för förvaltningen av farkostregistret kunde överföras från magistraterna till Trafiksäkerhetsverket från ingången av 2014. Den 19 januari 2012 tillsatte Trafiksäkerhetsverket projektet Purkki för att klarlägga registerhelheten inom havs- och sjötrafiken. I samband med projektet utreddes möjligheten att överföra ansvaret för förvaltningen av farkostregistret från magistraterna till Trafiksäkerhetsverket. År 2012 inledde Trafiksäkerhetsverket också diskussioner med branschens intressentgrupper och tillsynsmyndigheterna om möjligheterna att utveckla farkostregistret. Efter förhandlingar med finansministeriet i november 2012 inledde kommunikationsministeriet officiellt i december 2012 beredningen av den lagändring med avseende på farkostregistret som förutsätts för att ansvaret för förvaltningen av registret ska kunna överföras.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Kommunikationsministeriet sände ärendet på remiss till justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, arbets- och näringsministeriet, Regionförvaltningsverket i Östra Finland/enheten för styrning och utveckling av magistraterna, magistraten i Helsingfors, magistraten i Tavastland, magistraten i Östra Nyland, magistraten i Sydöstra Finland, magistraten i Västra Nyland, magistraten i Östra Finland, magistraten i Lappland, magistraten i Västra Finland, magistraten i Inre Finland, magistraten i Norra Finland, magistraten i Sydvästra Finland, Dataombudsmannens byrå, Olycksutredningscentralen, Polisstyrelsen, Gränsbe-

vakningsväsendet, Marinen, Tullen, Finanssialan keskusliitto – Finansbranschens Centralförbund ry, Patent- och registerstyrelsen, Riksfogdeämbetet, Konkurrens- och konsumentverket, Trafikverket, Trafiksäkerhetsverket, Kommunikationsverket, Båtbranschens Centralförbund Finnboat rf, Finlands Sjöräddningssällskap rf, Trafikförsäkringscentralen, Segling och Båtsport i Finland rf samt till medlemmarna i båtsektionen under sjöfartsdelegationen. Kommunikationsministeriet sände ärendet för kännedom och för eventuella kommentarer också till Ålands landskapsregering och Statens ämbetsverk på Åland.

Tiden för utlåtande löpte ut den 24 maj 2013. Det inkom sammanlagt 31 yttranden om utkastet till regeringsproposition om lagen om farkostregistret. Yttranden gavs av Statens ämbetsverk på Åland, Finnsialan keskusliitto – Finansbranschens Centralförbund ry, magistraten i Helsingfors, magistraten i Tavastland, Regionförvaltningsverket i Östra Finland/enheten för styrning och utveckling av magistraterna, magistraten i Östra Finland, Konkurrens- och konsumentverket, magistraten i Lappland, Trafikverket, Trafiksäkerhetsverket, magistraten i Sydvästra Finland, magistraten i Västra Nyland, jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, Patent- och registerstyrelsen, magistraten i Norra Finland, Polisstyrelsen, försvarsministeriet, Gränsbevakningsväsendet, inrikesministeriet, Segling och Båtsport i Finland rf, Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund rf, Dataombudsmannens byrå, Tullen, Riksfogdeämbetet, finansministeriet, Båtbranschens Centralförbund Finnboat rf, VTT Expert Services Oy och miljöministeriet. Löntagarorganisationen Pardia rf lämnade på eget initiativ in ett yttrande om förslaget.

Största delen av remissinstanserna förhöll sig positiva till förslaget och ansåg det vara ändamålsenligt att koncentrera registren över olika trafikmedel till en och samma registerförare. Två magistrater och Löntagarorganisationen Pardia rf kritiserade däremot den föreslagna överföringen av ansvaret för förvaltningen av registret.

Remissinstanserna förde i flera detaljer fram förslag till ändringar, rättelser eller förbättringar. Dessa förslag har i möjligaste mån

beaktats i den fortsatta beredningen av ärendet. I det följande ges en sammanfattning av de mest centrala ändringar och rättelser som gjorts i förslaget med anledning av remissyttrandena och de utvecklingsförslag som gavs under den fortsatta beredningen.

Förslaget om att en farkost samtidigt inte får vara registrerad i både farkostregistret och i fartygsregistret understöddes. Jord- och skogsbruksministeriet fäste i sitt yttrande avseende vid förhållandet mellan farkostregistret och fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs. Utifrån jord- och skogsbruksministeriets yttrande och diskussioner som förts i ärendet har regeringspropositionen ändrats så att en farkost som är registrerad i fiskefartygsregistret enligt nämnda lag inte samtidigt kan vara registrerad i farkostregistret.

Ett antal remissinstanser ansåg att farkostens nationalitet för tydlighetens skull bör fastställas enligt bestämmelserna i sjölagen och inte i enlighet med det föreslagna förfarandet. Man ansåg också att förslaget ger alltför stora rättigheter att föra finsk flagg i farkoster. Regeringspropositionen har ändrats så att farkosters nationalitet enligt gällande praxis fastställs enligt sjölagen.

Några magistrater, finansministeriet och Regionförvaltningsverket i Östra Finland/enheten för styrning och utveckling av magistraterna ville att de konsekvenser för personalen vid magistraterna som överföringen har och antalet årsverken som magistraterna använder för registreringsuppdrag skulle preciseras i regeringspropositionen. Diskussioner har förts om skrivelserna i regeringspropositionen och de har precisats i samarbete med finansministeriet.

I några remissyttranden föreslogs tillägg vad gäller de uppgifter om farkoster som förs in i registret. Dessa förslag har beaktats i den fortsatta beredningen. Dessutom föreslogs i utlåtandena ändringar och kompletteringsbehov i fråga om registrets innehåll och utlämnande av uppgifter. I den fortsatta beredning-

en har bestämmelserna förtydligats i synnerhet genom att precisera och öka utförligheten i motiveringarna i regeringspropositionen när det gäller utlämnande av uppgifter.

Inställningen till att ta i bruk en modell med avtalsregistrerare var i huvudsak positiv. I några yttranden ifrågasattes emellertid om förslaget är grundlagsenligt, alltså om de registreringsuppdrag av biträdande art som avtalsregistrerarna föreslås sköta är sådana offentliga förvaltningsuppgifter som kan överföras till offentliga eller privata sammanslutningar. Justitieministeriet ansåg i sitt yttrande att förslaget inte är problematiskt med tanke på 124 § i grundlagen, såvåda bestämmelserna om avtalsregistrering och motiveringarna till den preciseras. Utifrån justitieministeriets yttrande och diskussioner som förts med ministeriet har de paragrafer och motiveringar som gäller anordnandet av registreringsverksamhet precisats. I lagförslaget preciseras bestämmelserna om avtalsregistrerarens uppgifter och till lagen fogades bestämmelser om vilka registreringsanmälningar avtalsregistreraren inte får behandla. Vad gäller bedömningen av tillförlitligheten hos avtalsregistrerare precisades i lagen på vilka grunder Trafiksäkerhetsverket ska göra den faktiska bedömningen av tillförlitligheten. Till lagförslaget fogades också en bestämmelse om uppsägning och hävande av ett avtal om registreringsverksamhet och precisades bestämmelserna om övervakning av avtalsregistreraren. Utifrån justitieministeriets yttrande har propositionen också förtydligats till sin struktur så att paragrafen om straffbestämmelser har delats upp i flera paragrafer. Utifrån kommentarerna har också bemyndigandena och bestämmelserna om ändringsökande korrigerats och precisats och terminologin i propositionen förenhetligats. Dessutom föreslås det utifrån kommentarerna som getts under remissförfarandet att de tekniska ändringar som behöver göras med anledning av den nya lagen även görs i sjöräddningslagen, tullagen och strafflagen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om farkostregistret

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Farkostregistret. I lagen om farkostregistret finns bestämmelser om registrering av farkoster och deras motorer, farkostregistrets datainnehåll och behandling av de registrerade uppgifterna samt om registreringsverksamheten.

I 2 mom. konstateras att farkostregistret ska föras av Trafiksäkerhetsverket och att Trafiksäkerhetsverket får använda registret vid skötseln av sina i lag föreskrivna uppgifter och förpliktelser.

Farkostregistret ska vara ett riksomfattande register, vars syfte ska vara förenligt med de uppgifter som föreskrivits för Trafiksäkerhetsverket. Till Trafiksäkerhetsverkets uppgifter hör bl.a. att sörja för den allmänna säkerheten i trafiksystemet och utvecklandet av säkerheten, begränsa miljöolägenheter som orsakas av trafiken och sörja för tryggheten av sjöfarten. Registret ska föras i syfte att förbättra säkerheten i sjötrafiken, förebygga de olägenheter som användningen av farkoster orsakar naturen eller miljön i övrigt, det allmänna nyttjandet av naturen för rekreation eller något annat allmänt eller enskilt intresse och i syfte att stödja tillsyns- och räddningsverksamheten samt för planeringen av användningen av vattenområden och för beredskapsplaneringen.

Säkerheten i sjötrafiken inrymmer bl.a. insatser för att höja de tekniska kraven på farkoster, hålla registeruppgifterna uppdaterade och möjliggöra övervakning av sjötrafiken. Ur registret ska man kunna få exakta uppgifter om registrerade farkoster och deras egenskaper. Förutom Trafiksäkerhetsverket kan också bl.a. Gränsbevakningsväsendet, polisen, Tullen och Kommunikationsverket använda uppgifterna för sina egna myndighets- och tillsynsuppdrag.

I landskapet Åland förs ett eget fritidsbåtsregister.

2 §. Förhållande till annan lagstiftning. I fråga om sekretess och utlämnande av registeruppgifter gäller offentlighetslagen och i fråga om annan behandling av personuppgifter personuppgiftslagen, om inte något annat föreskrivs i den föreslagna lagen. Lagen är en speciallag som i konfliktsituationer utesluter personuppgiftslagen och offentlighetslagen. Dessa allmänna lagar tillämpas dock som komplement till den del inte något annat föreskrivs i den föreslagna lagen.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs det att en farkost som är registrerad i farkostregistret inte samtidigt får vara registrerad i fartygsregistret enligt fartygsregisterlagen eller i fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs. Bestämmelsen gäller i praktiken farkoster som är längre än 10 meter som kan användas både på fritiden och i näringsverksamhet. Den som gör registreringsanmälan ska ansvara för att farkostens användningsändamål anges och att farkosten registreras i rätt register. Den som registrerar en farkost är ägare av farkosten och vet bäst vilket användningsändamålet är.

När antalet överlappande registreringar minskar, får myndigheterna en mer sanningsenlig helhetsbild av det totala antalet farkoster. Förslaget skapar också större klarhet i tillsynsmyndigheternas uppgifter. Genom att tillåta att farkosterna upptas i endast fartygsregistret eller farkostregistret kan man undvika situationer där de som färdas på vatten kan visa tillsynsmyndigheterna det registreringsbevis som lämpar sig bäst i den aktuella situationen. Exempelvis har förbudet mot att använda lätt brännolja i fritidsbåttrafik och behörighetskraven för fartygspersonal i handelssjöfart kunnat förbigås genom att visa det registreringsbevis som lämpat sig bäst för användaren.

Bestämmelsen om ett fartygs nationalitet och den därmed tillhörande rätten att föra finsk flagg i 1 kap. 1 § 1 mom. i sjölagen är

en viktig del av sjörätten och anses således kunna tillämpas också på farkoster. Genom att bestämmelsen tas in i lagen om farkostregistret förtydligas grunderna för hur rätten för en farkost att föra flagg fastställs, eftersom det i den gällande lagen inte finns någon bestämmelse om detta, även om en farkosts nationalitet i praktiken har fastställts enligt sjölagen. Bestämmelser om utländska farkosters rätt att få föra finsk flagg finns i 1 kap. 1 § 2 och 3 mom. i sjölagen.

2 kap. Registrering av farkoster

3 §. Registreringspliktiga farkoster. Innehållet i paragrafen motsvarar i sak 4 § i den gällande lagen om farkostregistret, dock så att paragrafen innehåller en noggrannare förteckning än tidigare över de farkoster som är registreringspliktiga. Registrering ska gälla för farkoster försedda med motor eller segel enligt paragrafen. Med farkoster avses i enlighet med sjötrafiklagen (463/1996) alla slags färdmedel och anordningar som har kontakt med vattnet och som är avsedda för färd på vatten.

I praktiken omfattar registreringsplikten nästan alla motorförsedda farkoster i fritidsbruk som har en maskineffekt på minst 15 kilowatt samt över 5,5 meter långa fritidsbåtar med motor eller segel även om motorn har en lägre effekt än 15 kilowatt.

Med motordrivna fritidsbåtar avses båtar som är högst 24 meter långa. Farkoster av detta slag behöver inte besiktigas och för användningen uppställs det inga bemanningskrav.

Registreringsplikt för segelbåtar i fritidsbruk inträder vid 5,5 meter och för dem gäller inte obligatorisk besiktning. Bemanningsskraven för segelbåtar gäller endast båtar som är längre än 24 meter.

Enligt paragrafen ska nöjesfartyg vara registreringspliktiga. Med nöjesfartyg avses varje fartyg avsett för sport- eller fritidsändamål med en längd över 24 meter. Nöjesfartyg behöver inte besiktigas.

Registreringsplikt och besiktningsskyldighet i fråga om hyresbåtar som hyrs ut bemannade eller obemannade följer definitionen av hyresbåtar i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg

(1686/2009), vilket innebär att alla motorförsedda 2,5–24 meter långa hyresbåtar med en motor på över 15 kilowatt ska registreras. Registreringsplikt för hyrda segelbåtar ska inträda vid 5,5 meter.

Med övriga farkoster avses bl.a. yrkesbåtar som används för oljebekämpning och på vattenbyggen, båtar som används av enskilda för annat än fritidsbruk samt båtar som används av polisen, brandkårerna eller Tullen.

4 §. Undantag från registreringsplikten. I paragrafen föreslås att de farkoster räknas upp som får införas i farkostregistret, men som inte är registreringspliktiga.

Registreringsplikten gäller inte farkoster vars ägare eller innehavare är försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet. Uppgifter om dessa farkoster fås vid behov direkt av myndigheterna i fråga.

Registreringsplikten gäller inte heller sådana farkoster, såsom livbåtar, som hör till ett fartyg som har registrerats enligt fartygsregisterlagen eller införts i fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs. Dessa båtar används i huvudsak inte för fritidsändamål.

Jord- och skogsministeriets för utöver det i 2 § nämnda registret för fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs även med stöd av 4 § i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik det fiskefartygsregister som är avsett för insjöfartyg. Registreringsplikten gäller inte fartyg som registrerats i det fiskefartygsregister som är avsett för insjöfartyg eller en farkost som hör till ett sådant fartyg. I syfte att förhindra dubbel registrering är det inte ändamålsenligt att kräva att dessa fartyg också ska registreras i farkostregistret.

Farkoster som är avsedda endast för tävlingsbruk omfattas inte heller av registreringsplikten. Dessa används inte annat än i tävlingar, så syftet med registreringen förutsätter inte att sådana farkoster förs in i registret. Däremot ska farkoster som används såväl i tävlingar som för fritidsändamål registreras. Som tävlingsändamål avses också träningar inför tävling.

5 §. Användning av en registreringspliktig farkost. Paragrafen motsvarar gällande lydelse i 8 § i lagen om farkostregistret. Enligt 1

mom. är det inte tillåtet att använda en registreringspliktig farkost i sjötrafik innan den har förts in i registret, om inte något annat föreskrivs i den föreslagna lagen.

Enligt 2 mom. får dock en farkost som befinner sig tillfälligt i Finland och vars ägare eller innehavare varken har hemkommun, hemvist eller hemort i Finland användas i Finland utan att den anmäls till registret. Med detta avses t.ex. fall där en farkosts ägare eller innehavare är en utländsk fysisk person, som inte har hemkommun eller hemvist i Finland, eller en juridisk person som inte har hemort i Finland. Med tillfälligt avses här en situation som innebär att en farkost befinner sig i Finland under en kort tid t.ex. under en semestervistelse eller motsvarande.

En farkost som har registrerats i landskapet Åland får enligt 3 mom. användas tillfälligt på annat håll i Finland utan att den behöver anmälas till registret. Med tillfälligt avses här en sådan situation då en farkost är kortvarigt på något annat håll i Finland t.ex. i samband med semester eller besök.

Genom bestämmelserna i paragrafen föreslås inga ändringar av nuvarande praxis.

6 §. Förhandsanmälan. Före en ny farkost och farkostens motor registreras första gången i Finland ska identifieringsuppgifter och tekniska uppgifter om farkosten och en motor som lämpar sig för den kunna anmälas till Trafiksäkerhetsverket. Uppgifterna om en farkost och en motor ska också kunna förhandsanmälas separat. En farkost och en motor som förhandsanmäls ska uppfylla gällande krav i Finland. De uppgifter som lämnats i förhandsanmälan behöver inte anmälas i samband med första registrering enligt 8 §.

Enligt 2 mom. ska förhandsanmälan få göras av en farkoststillverkare eller motortillverkare, av tillverkarens företrädare eller av en importör som är en i Finland i handelsregistret upptagen solvent och sakkunnig juridisk person och som har eller av tillverkaren får tillgång till de tekniska uppgifterna om farkostens eller motorns konstruktion och utrustning och tillgång till uppgifterna om försäkring om överensstämmelse. Nödvändiga utredningar om överensstämmelse ska lämnas in till Trafiksäkerhetsverket. Om den sökande uppfyller dessa krav, kan Trafiksäkerhetsverket och den sökande ingå ett avtal om

inlämnande av uppgifter för förhandsanmälan. Trafiksäkerhetsverket ska besluta om den sökande uppfyller villkoren enligt lagen. Ett syfte med förhandsanmälan är att säkerställa att registeruppgifterna är korrekta. Det kan anses att de uppgifter som tillverkaren, tillverkarens företrädare eller importören lämnar är tillförlitliga. Förhandsanmälan, via vilken sannolikt största delen av uppgifterna om nya farkoster och motorer når registret, säkerställer i hög grad att de uppgifter som förs in i registret är korrekta och tillförlitliga.

Enligt 4 mom. ska Trafiksäkerhetsverket få meddela närmare föreskrifter om hur förhandsanmälan görs och om de identifieringsuppgifter och tekniska uppgifter för en farkost och om de motoruppgifter som krävs i förhandsanmälan.

7 §. Registreringsanmälan. Utgångspunkten är att de uppgifter som behövs för den första registreringen av en registreringspliktig farkost och dess motor och ändringar i dem samt uppgifter om slutlig avregistrering ska anmälas till Trafiksäkerhetsverket.

Enligt 2 mom. ska Trafiksäkerhetsverket få meddela närmare föreskrifter om hur registreringsanmälan görs.

Registreringsanmälan kan göras antingen genom att göra ett personligt besök hos den som utför registreringar eller genom att sända registreringsanmälan med bilagor till Trafiksäkerhetsverket per post eller elektroniskt. Den som gör en elektronisk registreringsanmälan identifieras med hjälp av stark autentisering. Den blankett som behövs då registreringsanmälan sänds per post kan beställas från t.ex. Trafiksäkerhetsverket.

Det är meningen att ett tredje registrerings sätt ska tas i bruk 2014. Genom en certifikattjänst blir det möjligt att helt och hållet elektroniskt via stark autentisering göra anmälningar om ägarbyten och uppgifter om innehavare. Via stark autentisering ska en farkosts försäljare skaffa sig ett certifikat, dvs. en identifieringskod, från Trafiksäkerhetsverkets elektroniska tjänst. I samband med affären ger försäljaren köparen ett certifikat som i och med den starka autentiseringen kan göra en registreringsanmälan i det elektroniska systemet och överföra äganderätten till farkosten till köparens namn och vid behov uppgive information om innehavare. På grund

av vikten av korrekta uppgifter vill Trafiksäkerhetsverket inte att kunderna själva skriver in de tekniska uppgifterna direkt i systemet. I den helt och hållet elektroniska processen kommer man därför åtminstone under de första åren att koncentrera sig enbart på ändringar i uppgifterna om ägare och innehavare.

8 §. Första registrering. Den första registreringen handlar om att farkosten registreras första gången i Finland innan den tas i sjötrafikbruk. En farkost ska endast en gång kunna registreras första gången i Finland. I annat fall handlar det om ändringsregistrering av farkoster. Ägaren till en registreringspliktig farkost är skyldig att anmäla de uppgifter som behövs vid första registrering av en registreringspliktig farkost och dess motor till Trafiksäkerhetsverket.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om förutsättningarna för första registrering. Vid första registrering ska en utredning över äganderätten till farkosten och dess motor lämnas till Trafiksäkerhetsverket. Äganderätten till farkosten och dess motor ska påvisas med en åtkomsthändelse, som oftast utgörs av ett köpbrev mellan säljaren och köparen. Den handling som gäller utredning av äganderätt ska kunna lämnas in som en kopia.

Äganderätten till en farkost som förts in från utlandet ska bevisas genom att en obruten överlåtelsekedja som börjar med den sista utländska ägaren påvisas. Ett specificerat köpbrev, en faktura eller någon annan handling som klarlägger äganderätten är exempel på utredningar som kan anses vara adekvata. Utredningarna ska vara på finska eller svenska.

Farkostens ägare ska också göra en anmälan om den innehavare som använder farkosten, om farkostens ägare inte är innehavaren av den. Med innehavare avses en annan fysisk eller juridisk person än ägaren, på vilken den huvudsakliga användningen av farkosten har övergått eller till vilken farkosten enligt avtal överläts för längre tid än 30 dagar. Om en farkost har flera ägare eller innehavare ska en av dem registreras som huvudsaklig kontaktperson.

En förutsättning för första registrering är också att ägaren visar upp intyg över tillverkningsnummer som identifierar den far-

kost som ska antecknas i registret och dess motor, om de har tillverkats eller farkosten har tagits i fritidsbruk efter den 16 juni 1998. En förutsättning för första registrering är också att sådana dokument eller kopior av dokument som påvisar farkostens och dess motors försäkringar om överensstämmelse läggs fram, om farkosten eller motorn har tagits i bruk enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/25/EG, sådant det lyder ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/44/EG och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (direktivet om fritidsbåtar) efter den 16 juni 1998. Överensstämmelsen med kraven påvisas genom att man lägger fram ett dokument över försäkringen om överensstämmelse, vars uppgifter motsvarar den CE-märkning som fysiskt fästs på farkosten.

En farkost som ska registreras första gången ska uppfylla de väsentliga krav enligt bilaga I till direktivet om fritidsbåtar som avser människors säkerhet och hälsa samt miljöskydd och konsumentskydd. Innan en produkt släpps ut på marknaden eller tas i bruk ska tillverkaren eller dennes auktoriserade företrädare se till att produkten genomgår en bedömning av överensstämmelse i syfte att säkerställa att produkten uppfyller de krav som föreskrivs i eller med stöd av lagen om säkerhet och utsläppskrav i fråga om vissa fritidsbåtar (621/2005). CE-märkning krävs inte när det gäller farkoster enligt 4 § i lagen om säkerhet och utsläppskrav i fråga om vissa fritidsbåtar.

Vid den första registreringen ska även uppges farkostens användningsändamål och den kommun där farkosten i huvudsak används i.

Obligatorisk registreringsbesiktning ska inte vara en förutsättning för första registrering av en farkost.

Enligt 3 mom. ska Trafiksäkerhetsverket få meddela närmare föreskrifter om de tekniska uppgifter om en farkost och dess motor som ska uppges vid första registrering.

9 §. Ändringsregistrering. Ändringsregistreringen handlar om att uppgifterna om en registrerad farkost och dess motor har ändrats. Enligt 1 mom. är farkostens ägare skyldig att göra en skriftlig anmälan till Trafiksäkerhetsverket om ändringar i de uppgifter i registret som avses i 8 § 2 mom. inom 30 da-

gar från ändringen. Bestämmelsen är nödvändig för att säkerställa att registeruppgifterna är korrekta och riktiga samt tillförlitliga, och den avviker inte från gällande bestämmelse. När det gäller ägare eller innehavare som har en personbeteckning, behöver ändringar i namn, personbeteckning, adress eller hemkommun eller dödsfall inte anmälas. Detsamma gäller ändringar i kontaktuppgifterna till en juridisk person, vars företags- och organisationsnummer finns infört i registret. De uppgifter som avses ovan finns tillgängliga i befolkningsdatasystemet eller företags- och organisationsdatasystemet och det finns ingen grundad anledning att införa en skyldighet att meddela om sådana ändringar som kan tas direkt ur ett myndighetsystem. I 20 § i den föreslagna lagen finns det närmare bestämmelser om rätten att få uppgifter av myndigheterna. Om ägaren eller innehavaren saknar personbeteckning, ska ändringar i namn, personbeteckning, adress eller hemkommun eller personens dödsfall däremot anmälas. Om en juridisk person saknar företags- och organisationsnummer, ska ändringar i kontaktuppgifterna anmälas.

Enligt 2 mom. är innehavaren av en farkost skyldig att göra en skriftlig anmälan om ändringar i de tekniska uppgifterna om farkosten och dess motor och ändringar i uppgifterna om farkostens användningsändamål och den kommun som farkosten i huvudsak används i inom 30 dagar från det att uppgifterna ändrats.

En allmän förutsättning för ändringsregistrering är enligt 3 mom. att en behövlig utredning lagts fram över ändringar som gäller ägaren till eller innehavaren av farkosten, de tekniska uppgifterna om farkosten och dess motor eller farkostens användningsändamål eller den kommun som farkosten i huvudsak används i.

Ändringsregistrering inrymmer även avregistrering. En farkost ska få avregistreras temporärt när den inte längre används huvudsakligen i Finland eller om farkosten ändras så att den inte längre omfattas av registreringsplikten. Denna åtgärd skiljer sig från slutlig avregistrering på så vis att den avregistrerade farkosten får registreras på nytt i farkostregistret i Finland.

10 §. Slutlig avregistrering. Med slutlig avregistrering avses att en registrerad farkost eller motor tas slutligt ur sjötrafik i Finland och att uppgift om detta antecknas i registret. Ägaren till en registrerad farkost eller motor är med tanke på uppdateringen av registret skyldig att inom 30 dagar göra en skriftlig anmälan till Trafiksäkerhetsverket om att farkosten eller motorn har förstörts, skrotats eller demonterats.

Enligt 2 mom. ska en registeranteckning om slutlig avregistrering göras endast, om Trafiksäkerhetsverket lämnas tillförlitlig utredning om att farkosten eller motorn har förstörts, skrotats eller demonterats. Utlåtande av polisen eller en annan myndighet om att farkosten eller motorn har förstörts kan betraktas som en sådan utredning. Även en officiell mottagningsplats som fått miljötillstånd eller den som demonterat farkosten eller motorn ska kunna utfärda ett intyg för slutlig avregistrering av farkosten eller motorn. Trafiksäkerhetsverket ska också kunna godkänna ägarens eller innehavarens utredning över att farkosten eller motorn har förstörts. Av utredningen ska klart framgå att farkosten eller motorn har förstörts så att den inte längre kan repareras. Även försäkringsbolag ska kunna göra anmälan för slutlig avregistrering efter att de har löst in en farkost eller motor som inte kan repareras eller som förstörts.

Farkostens ägare fattar beslut om när slutlig avregistrering av farkosten eller motorn får göras. Exempelvis en farkost som sjunkit har inte nödvändigtvis förstörts, om den kan lyftas till ytan och repareras.

En farkost eller dess motor som slutgiltigt har tagits ur bruk kan inte omregistreras i farkostregistret.

11 §. Registreringsbevis. I den finska språkdräkten ändras termen ”rekisteritodistus” till ”rekisteröintitodistus”, som tydligare beskriver att en farkost har registrerats. Den svenska termen ändras inte.

Av de personuppgifter som införts i farkostregistret antecknas i registreringsbeviset namnet på farkostens ägare och innehavare. Trafiksäkerhetsverket ska få meddela närmare föreskrifter om vilka tekniska registeruppgifter om farkosten och dess motor som ska antecknas i registreringsbeviset. Enligt gäl-

lande lag utfärdas bestämmelser om uppgifterna i registreringsbeviset genom förordning av statsrådet.

Enligt 2 mom. ska registreringsbeviset gälla som nationalitetsbevis för finska farkoster. I registreringsbeviset ska det finnas en anteckning om att farkosten har rätt att föra finsk flagg, om de förutsättningar för beviljande av nationaliteten som avses i 1 kap. 1 § i sjölagen uppfylls vid registreringen. I sådana fall finns i registreringsbeviset en anteckning om att farkosten har finsk nationalitet, beteckningen FI och en bild av Finlands flagga. Om farkosten inte har rätt att föra finsk flagg, ska en anteckning om detta finnas i registreringsbeviset.

Enligt 3 mom. ska Trafiksäkerhetsverket utfärda ett nytt registreringsbevis, om de uppgifter som antecknats i registreringsbeviset ändras.

I samband med den första registreringen beställer man alltid automatiskt ett registreringsbevis för kunden. Registreringsbeviset ska vara ett trespråkigt plastkort av samma storlek som ett körkort. På framsidan av kortet finns de tekniska uppgifterna om farkosten och de tekniska uppgifterna om farkostens motor och på baksidan namnet på farkostens ägare och eventuella innehavare. Endast de viktigaste registrerade uppgifterna ska synas på registreringsbeviset.

I samband med namnändring som gäller ägaren eller innehavaren behöver dock inget nytt kort beställas, eftersom uppgifterna om det nya namnet uppdateras automatiskt i systemet och de ändrade namnuppgifterna uppdateras i samband med nästa ändring av de tekniska uppgifterna eller uppgifterna om ägare.

Enligt 4 mom. ska ett giltigt registreringsbevis på samma sätt som för närvarande medföras när farkosten används. Ett undantag är de situationer i samband med första registrering och ändrade registeruppgifter där ägaren eller innehavaren ännu inte har fått det registreringsbevis som utfärdas vid första registrering eller det nya registreringsbevis som utfärdas vid ändringsregistrering, även om en registreringsanmälan har gjorts. Ägaren eller innehavaren ska dock i 30 dagar efter första registrering få använda farkosten utan ett nytt registreringsbevis, eftersom re-

gistreringsbeviset ges till ägaren eller till innehavaren av farkosten i efterhand och det inte är möjligt att få det i samband med att anmälan om registrering görs. I situationer där ändringsregistrering har gjorts men registreringsbeviset ännu inte erhållits får farkosten användas om det senaste gällande registreringsbeviset medförs. Det rekommenderas dock att en kopia av den handling som gäller ändring av uppgifterna om farkosten medförs när farkosten används innan registreringsbeviset erhållits. Med tanke på övervakningen av sjötrafiken är det motiverat att registreringsbeviset medförs.

Enligt 5 mom. ska Trafiksäkerhetsverket i överensstämmelse med gällande lag fastställa en mall för registreringsbeviset.

Enligt 6 mom. ska Trafiksäkerhetsverket sörja för att registreringsbevis framställs och levereras till kunderna. Trafiksäkerhetsverket ska kunna sköta denna uppgift genom att anlita tjänster från en privat eller offentlig serviceproducent. När verksamheten i fråga organiseras ska 6 kap. i denna lag iakttas.

Uppdraget innefattar framställning av registreringsbevis och leverans av dem till kunderna. Informationen om ett registreringsbeslut i Trafiksäkerhetsverkets datasystem överförs automatiskt till den som framställer registreringsbevis via en separat förbindelse för dataöverföring. Det ska inte vara fråga om ett användargränssnitt där serviceproducenten kommer åt att använda registret. Uppgifterna för registreringsbeviset ska således skrivas ut automatiskt från farkostregistret på kortet, och därför kommer serviceproducenten inte att kunna behandla uppgifterna på kortet. Serviceproducenten behöver inte heller t.ex. kontrollera uppgifterna, eftersom de fås direkt ur registret i den form som de förts in. Om ett registreringsbevis innehåller felaktiga uppgifter, ska kunden kontakta Trafiksäkerhetsverket för att få dem korrigerade.

Serviceproducenten ska framställa registreringsbeviset och leverera det till den adress som fås ur registret. Leveransadressen ska ingå bland beställningsuppgifterna för registreringsbeviset. Motsvarande förfarande gäller t.ex. för körkort. Processen är helt och hållet maskinell; handlingarna hanteras inte manuellt. Leveranstiden för registreringsbevis är ungefär två veckor.

Om flera personer är ägare till eller innehavare av en farkost, skickas registreringsbeviset till den som antecknats som kontaktperson i registret och som kan vara en ägare eller innehavare. En registrerad ägare ska vid behov få beställa en avgiftsbelagd dubblett av registreringsbeviset hos Trafiksäkerhetsverket.

12 §. Registerbeteckning. Den registerbeteckning som tilldelats av Trafiksäkerhetsverket ska vid sidan om farkostens tillverkningsnummer vara den enda identifieringsuppgiften, och samma registerbeteckning ska inte kunna överföras på en annan farkost när den väl en gång har utfärdats. Trafiksäkerhetsverkets datasystem bildar automatiskt en unik registerbeteckning i samband med den första registreringen. Registerbeteckningen ska bestå av en bokstavs- och sifferserie. Trafiksäkerhetsverket ska få meddela närmare föreskrifter om registerbeteckningens tekniska egenskaper och hur den märks ut. Enligt gällande lag utfärdas bestämmelser om detta genom förordning av statsrådet.

Enligt 2 mom. får en registreringspliktig farkost inte användas, om den inte försetts med registerbeteckning.

I 3 mom. föreskrivs att en farkost som har registrerats i det fiskefartygsregister enligt 4 § 3 punkten som är avsett för insjöfartyg inte behöver förses med den registerbeteckning som getts i farkostregistret. En farkost som registrerats i det fiskefartygsregister som är avsett för insjöfartyg kan t.ex. i tillsynssituationer identifieras utifrån redan befintliga beteckningar och uppgifterna om farkosten finns i registret i fråga.

13 §. Provbeteckning. I den näringsverksamhet som är förknippad med farkoster har man av hävd använt provbeteckningar, så att innehavaren av provbeteckningen har kunnat använda också en icke-registrerad farkost i sjötrafik. Användningen av provbeteckningar har inte varit förknippad med missförhållanden som skulle motivera en avskaffning av praxis. Med tanke på näringsverksamheten skulle det också vara besvärligt att vara tvungen av registrera en farkost t.ex. för korta provkörningar eller testning av motorer. Beviljandet av provbeteckningar är ett undantag från den allmänna registreringsplikten

och förbudet att använda icke-registrerade farkoster.

Enligt 1 mom. kan i fråga om en farkost eller en motor dess tillverkare, importör, försäljare, reparatör eller annan motsvarande näringsidkare ges en provbeteckning för att få använda en icke-registrerad farkost vid provkörning, säljfrämjande verksamhet och annan liknande verksamhet som direkt sammanhänger med utövandet av näringen. Innehavaren av provbeteckningen har alltså rätt att använda en icke-registrerad farkost, vilket annars är förbjudet enligt 5 § 1 mom. Detta utgör däremot inget hinder för att näringsidkaren registrerar farkosten t.ex. för att försnabba en försäljning. Provbeteckningen kan ges utifrån en skriftlig ansökan som näringsidkaren lämnat till Trafiksäkerhetsverket.

Provbeteckningen kan vid behov flyttas från en farkost till en annan. Om näringsidkaren emellertid använder flera farkoster på prov samtidigt, ska varje farkost förses med en egen provbeteckning, eftersom farkoster som används i sjötrafik av skäl som hänför sig till säkerhet och övervakning ska kunna identifieras under alla förhållanden. En näringsidkare ska ges så många provbeteckningar som näringsidkaren anser sig behöva. Genom bestämmelsen begränsas användningen av provbeteckningar till sådan näringsverksamhet som avses ovan, på samma sätt som för närvarande. Det är t.ex. inte godtagbart att använda en farkost med provbeteckning för fritidsbruk eller för näringsidkarens övriga näringsverksamhet. I praktiken kontrolleras detta vid övrig tillsyn.

En provbeteckning gäller tills vidare. Provbeteckningen kan återkallas om näringsidkaren meddelar att han avstår från den. Provbeteckningen kan också återkallas om näringsidkaren har använt provbeteckningen i strid med den föreslagna lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av den eller om det finns någon annan särskild orsak till att återkalla provbeteckningen. Som en sådan orsak kan anses t.ex. att näringsidkarens näringsverksamhet har upphört antingen helt eller i fråga om verksamhetsområdet i fråga. Trafiksäkerhetsverket kan få denna information bl.a. ur företags- och organisationsdatasystemet eller ur handelsregistret. När en provbeteckning återkallas, ska Trafiksäkerhets-

verket i fråga om hörande och övrigt förvaltningsförfarande tillämpa förvaltningslagen (434/2003).

Enligt 3 mom. ska Trafiksäkerhetsverket ge näringsidkaren ett bevis över rätten att använda en farkost med provbeteckning. Beviset ska innehålla avsevärt mindre uppgifter än det egentliga registreringsbeviset. Till exempel saknas uppgifterna om farkosten och motorn. Beviset ska alltid finnas med då farkosten används. En icke-registrerad farkost ska föras med provbeteckning, om den används i enlighet med 1 mom.

På beviset över provbeteckningen tillämpas vad som föreskrivs om registreringsbevis i 10 § 5–6 mom.

Enligt 5 mom. ska Trafiksäkerhetsverket få meddela närmare föreskrifter om provbeteckningens tekniska egenskaper och hur den märks ut samt om vilka registeruppgifter om näringsidkaren som ska antecknas i beviset. Enligt gällande lag utfärdas bestämmelser om provbeteckningens tekniska egenskaper och om hur den märks ut genom förordning av statsrådet.

3 kap. Registrets datainnehåll

14 §. De registrerade. Paragrafen motsvarar i sak 12 § i gällande lag. I paragrafen nämns de situationer då uppgifter om fysiska personer och juridiska personer får föras in i registret. I registret antecknas uppgifter om en fysisk person och en juridisk person om de gäller en ägare eller en innehavare av en farkost. I registret får också behövliga uppgifter om en näringsidkare som har erhållit en provbeteckning antecknas.

15 §. Basuppgifter som registreras. Enligt 1 mom. ska i registret som basuppgifter få föras in uppgifter om fysiska personer som är ägare till eller innehavare av en farkost och dess motor. I fråga om fysiska personer ska få föras in namn, medborgarskap och personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelsedatum, födelsehemkommun eller födelseort utomlands, födelsestat samt adress och annan kontaktinformation, såsom telefonnummer, hemkommun, kontaktspråk och uppgift om personens dödsfall. Identifieringsuppgifterna om en person motsvarar till sitt innehåll de uppgifter som fås ur befolk-

ningsdatasystemet. Paragrafens innehåll i sak ändrar inte basuppgifterna enligt gällande lag.

I fråga om juridiska personer som är ägare eller innehavare av en farkost och dess motor samt om näringsidkare som har fått en provbeteckning ska enligt 2 mom. i registret som basuppgifter få föras in namn, företags- och organisationsnummer, hemvist eller hemort, annan kontaktinformation och uppgifter om kontaktspråk.

16 §. Andra uppgifter som registreras. Enligt paragrafen ska i fråga om såväl fysiska som juridiska personer utöver basuppgifter så som för registrets syfte behövliga uppgifter få registreras de uppgifter som nämns i paragrafen. Uppgifterna fås genom registreringsanmälan.

17 §. Uppgifter som införs om farkoster och motorer. Enligt paragrafen ska i registret så som sådana uppgifter som syftet med registret förutsätter få föras in i 1 mom. nämnda uppgifter om farkosten, tillhörande anordningar och motorer. Tekniska uppgifter och identifieringsuppgifter för farkoster som förs in i registret är bl.a. märke och modell, typ, skrovets eller motsvarande identifieringsnummer, registerbeteckning, beteckning om CE-certifiering, skrovets längd samt skrovets största längd och bredd, skrovets material, tillverkningsår och ibruktagningsår, högsta hastighet enligt tillverkarens angivelse, djupgående, tillverkarens uppskattning om högsta antal personer eller maximibelastning, däckskonstruktion, huvudsakliga färg och farkostens namn. I fråga om farkostens motor är tekniska uppgifter och identifieringsuppgifter som ska föras in i registret åtminstone märke och årsmodell, ibruktagningsår, framdrivningssystem, högsta maskineffekt i kilowatt enligt tillverkarens angivelse samt motorns tillverkningsnummer och typ. Dessutom kan i registret föras in uppgifter om besiktning av farkosten samt uppgifter om andra tekniska kontroller, såsom uppgifter om konditionsgranskningar eller CE-märkning som förvärvats i efterhand. Andra uppgifter som förs in i registret är uppgifter som gäller användningsändamål och den kommun som farkosten i huvudsak används i, uppgifter om slutlig avregistrering av far-

koster och motorer, uppgifter om utsökning och uppgifter om tillgrepp.

Enligt 2 mom. ska Trafiksäkerhetsverket få meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som införs enligt 1 mom. 1–4 punkten.

18 §. Korrigering av registeruppgifter. Enligt 1 mom. finns bestämmelser om korrigering av personuppgifter i 29 § i personuppgiftslagen.

I 2 mom. föreskrivs om korrigering av uppgifter som gäller en juridisk person, en farkost och dess motor. Trafiksäkerhetsverket ska korrigera och komplettera uppgifterna i registret, om verket får en tillförlitlig utredning om att en uppgift i registret är felaktig eller har ändrats eller om skyldigheten att anmäla farkosten till registret har försumrats. Innan Trafiksäkerhetsverket gör korrigeringen ska det ge farkostens ägare eller innehavare möjlighet att bli hörd om korrigeringen är befogad, om korrigeringen påverkar ägarens eller innehavarens rättigheter. När korrigeringen har gjorts ska Trafiksäkerhetsverket meddela ägaren och innehavaren detta.

I 3 mom. föreskrivs det om bevarande av felaktiga uppgifter. För att felaktiga registeruppgifter ska få bevaras förutsätts det att det är nödvändigt att spara uppgifterna för att trygga den registrerades, någon annan parts eller Trafiksäkerhetsverkets rättigheter, t.ex. av rättssäkerhetsskäl för att senare kunna utreda ansvarsfrågorna. En sådan uppgift ska få användas endast i syfte att trygga den registrerades, någon annan parts eller Trafiksäkerhetsverkets rättigheter.

Felaktiga uppgifter som bevaras ska utplånas genast när de inte längre behövs för att trygga någons rättigheter. Uppgifterna ska dock utplånas senast då två år har förflutit sedan den föreskrivna tiden för utplåning av uppgifterna gått ut.

19 §. Avförande av personuppgifter ur registret. Paragrafen motsvarar 15 § i gällande lag. I paragrafen föreskrivs om avförande av personuppgifter när personuppgifterna hänförs till en farkost i registret. Enligt bestämmelsen ska personuppgifterna avföras ur registret när två år förflutit från utgången av det år under vilket farkosten slutgiltigt har avregistrerats.

4 kap. Trafiksäkerhetsverkets rätt att få uppgifter

20 §. Rätt att få uppgifter från myndigheter. I 1 mom. i den föreslagna paragrafen uppräknas de myndigheter vilkas uppgifter vid behov kan införas i registret eller användas för upprätthållande av registeruppgifterna med tanke på förbättrandet och säkerställandet av att registrets datainnehåll är aktuellt och korrekt.

Trafiksäkerhetsverket ska ha rätt att få uppgifter ur befolkningsdatasystemet om en persons namn, namnändring, personbeteckning, adress och andra kontaktuppgifter, hemkommun, kontaktspråk, finskt medborgarskap och dödsfall samt uppgifter om sådana begränsningar av utlämnandet av uppgifter som avses i 36 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009).

Trafiksäkerhetsverket ska vidare ha rätt att ur företags- och organisationsdatasystemet få de uppgifter om juridiska personer som avses i 15 § 2 mom. i den föreslagna lagen om farkostregistret. Dessutom ska Trafiksäkerhetsverket ha rätt att från utsökningsmyndigheterna få uppgifter om utsökning, säkringsåtgärder och andra verkställighetsåtgärder som gäller en farkost samt från polisen uppgifter om tillgrepp av en registrerad farkost och motor. Från Tullen får verket uppgifter om utförsel ur landet av en registrerad farkost och av Kommunikationsverket uppgifter om radiotillstånd.

Enligt det föreslagna 2 mom. översänds uppgifterna genom teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form i enlighet med vad som avtalas med Trafiksäkerhetsverket. Enskilda uppgifter får Trafiksäkerhetsverket med stöd av 1 mom. införa direkt i registret, medan elektronisk överföring t.ex. av uppgifter om specifika grupper avses vara möjlig med stöd av bestämmelsen i 2 mom.

21 §. Rätt att få uppgifter från andra än myndigheter. I paragrafen föreskrivs det om Trafiksäkerhetsverkets rätt att vid behov för förvaltningen av registret få uppgifter från andra än myndigheter. Enligt 1 mom. 1 punkten ska för förande av registret behövliga tekniska uppgifter och identifieringsuppgifter om farkosten och motorn fås från dess

tillverkare eller importör och från dessas företrädare. Med hjälp av de erhållna uppgifterna kan man vid behov säkerställa att registrets datainnehåll är korrekt.

Enligt 1 mom. 2 punkten ska det från besiktningsförrättare fås besiktningsuppgifter om farkoster. Till dessa hör bl.a. sådana besiktningsuppgifter som krävs om hyresbåtar.

Enligt 1 mom. 3 punkten ska det från den som utför registreringar fås uppgifter om registreringsuppdrag som gäller farkosten och motorn samt framställningen av registreringsbevis och leveransen av det färdiga registreringsbeviset.

Enligt 2 mom. ska uppgifterna sändas genom tekniskt anslutning eller på annat sätt i elektronisk form i enlighet med vad som avtalas med Trafiksäkerhetsverket.

5 kap. Uppgifternas offentlighet och utlämnande av uppgifter

22 §. Allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter. I paragrafen fastställs de allmänna förutsättningarna för utlämnande av uppgifter ur farkostregistret. Med dessa avses i detta sammanhang de villkor som alltid ska vara uppfyllda för att uppgifter i systemet ska kunna lämnas ut. Det bör dock också beaktas att förutsättningarna är rätt allmängiltiga. Man ska alltså i regel varken kunna lämna ut eller vägra att lämna ut uppgifter enbart på basis av de allmänna förutsättningarna, utan dessa ska alltid tillämpas tillsammans med de övriga villkor och begränsningar som följer av bestämmelserna om utlämnande.

Enligt 1 mom. får uppgifter i farkostregistret lämnas ut endast om förutsättningarna enligt den föreslagna lagen för att lämna ut uppgifter är uppfyllda och inte något annat följer av en persons rätt att förbjuda att uppgifter om honom eller henne lämnas ut. Enligt paragrafen ska uppgifter inte få lämnas ut, om det finns grundad anledning att misstänka att utlämnande av uppgift kränker en persons integritetsskydd, intressen eller rättigheter eller äventyrar statens säkerhet. Behövligheten av de uppgifter som lämnas ut för det anmälda användningsändamålet ska alltid också övervägas med tanke på de allmänna principerna för behandlingen av personuppgifter, dvs. man ska också beakta per-

sonuppgiftslagens bestämmelser om behandlingens planmässighet i 6 §, ändamålsbundenheten i 7 § och relevanskravet i 9 §. Den föreslagna bestämmelsen ger också en möjlighet att förhindra utlämnande av så kallade känsliga data. Med detta avses en situation där de uppgifter som begärs ur eller söks i farkostregistret till sitt sakinnehåll bildar en sådan helhet, som av grundad anledning i ett enskilt fall kan misstänkas äventyra eller kränka skyddet för en persons privatliv eller skyddet för hans eller hennes personuppgifter, kränka hans eller hennes intressen eller rättigheter eller äventyra statens säkerhet.

Enligt 2 mom. ska det för utlämnande av uppgifter i andra fall än vid utlämnande av uppgifter i enskilda fall krävas tillstånd av Trafiksäkerhetsverket. Uppgifterna lämnas ut på grundval av en begäran eller ansökan som riktas till Trafiksäkerhetsverket. Vid utlämnandet av uppgifter ska det beaktas huruvida det är fråga om en uppgift som lämnas ut enskilt eller flera uppgifter som utlämnas på en urvalsgrund eller på flera urvalsgrunder som kombinerats. Utgångspunkten när uppgifter lämnas ut enskilt är att utlämnandet inte begränsas, om inte något annat följer av begränsningarna i 29 §.

Med undantag för uppgifter som lämnas ut i enskilda fall är förutsättningen för att en uppgift ska lämnas ut att det finns en lagbestämd grund för utlämnandet och att mottagaren använder uppgiften för det ändamål den begärts för. När andra uppgifter än uppgifter som lämnas ut i enskilda fall begärs ska bl.a. ändamålet med uppgifterna och det sätt på vilket uppgifterna skyddas uppges. Trafiksäkerhetsverket ska ha rätt att pröva huruvida uppgifterna ska lämnas ut. När man prövar om uppgifterna ska lämnas ut ska de allmänna förutsättningarna för utlämnande av uppgifter beaktas. Vid behov ska sökanden ge ytterligare utredningar t.ex. om användningen av uppgifterna. Trafiksäkerhetsverket kan vägra att lämna ut uppgifter, om allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter inte föreligger.

23 §. Utlämnande av offentliga uppgifter i enskilda fall. Enligt 1 mom. ska var och en, utöver vad som föreskrivs i offentlighetslagen, ha rätt att på basis av en farkosts registerbeteckning få uppgifter om farkosten, om

namn, adress och annan kontaktinformation för farkostens ägare och innehavare samt besiktningssuppgifter och på basis av provbe-teckning få uppgifter om en näringsidkare, näringsidkarens adress och annan kontaktin-formation samt företags- och organisations-nummer.

Uppgifterna används i huvudsak av privat-personer, som t.ex. i samband med en farkostaffär vill ta reda på vilka uppgifter som finns registrerade om den aktuella farkosten och om dess ägare. Tillgången till sådana uppgifter kan ha ekonomisk betydelse för medborgarna. Förfrågningar kan göras t.ex. via de internet- och textmeddelandetjänster som erbjuds eller på annat sätt, och eftersom det i dessa fall gäller offentliga uppgifter be-höver Trafiksäkerhetsverket inte ta reda på frågeställarens identitet eller ändamålet med den efterfrågade uppgiften.

Det 2 mom. gör det möjligt att i begränsad utsträckning få uppgifter enligt 1 mom. 1 punkten också om farkostens tidigare ägare eller innehavare. Till exempel den som över-väger att köpa en begagnad farkost kan be-höva få reda på vem som senast använt for-donet. Det är fråga om offentliga uppgifter och de ska kunna lämnas ut på basis av regis-terbeteckning. Uppgifter om tidigare ägare eller innehavare ska lämnas ut i enlighet med 2 § i personuppgiftslagen för privata ändamål av detta slag, men en sådan begränsning av ändamålet, t.ex. en hänvisning till den para-grafen i personuppgiftslagen, anses inte nöd-vändig för att förhindra att utlämnandet är obefogat vid enskilda förfrågningar. I regel förutsätter utlämnande av personuppgifter ur registret att man före utlämnandet av uppgif-terna försäkras om att mottagaren har rätt att registrera och använda sådana personupp-gifter. Detta krav gäller inte vid utlämnande av uppgifter i enskilda fall med stöd av denna paragraf. Av denna anledning begränsas in-nehållet i uppgifter som lämnas ut i enskilda fall. I praktiken begränsas Trafiksäkerhets-verket beroende på situationen t.ex. antalet tidigare ägare om vilka uppgifter lämnas ut och också den tid för vilken uppgifter lämnas ut. De uppgifter som lämnas ut kan t.ex. vara uppgifter om ägaren för endast en registrerad ägare inom de senaste 3–5 åren.

Utlämnande av personuppgifter genom teknisk anslutning ska, enligt grundlagsut-skottets ställningstaganden, regleras i lag. Ut-ifrån detta föreskrivs i det föreslagna 3 mom. att offentliga personuppgifter och andra of-fentliga uppgifter i registret får lämnas ut ge-nom teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

24 §. Utlämnande av offentliga uppgifter i elektronisk form. I det föreslagna 1 mom. fö-reskrivs det att offentliga personuppgifter och andra offentliga uppgifter i registret får lämnas ut genom teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

Uppgifter som avses i bestämmelsen ska genom teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form få lämnas ut till myndighe-ter för skötsel av i lag föreskrivna uppgifter eller förpliktelser, till försäkringsbolag för skötseln av försäkring och försäkringssystem som gäller farkoster, till Olycksutrednings-centralen för undersökning av räddningsope-rationer och olyckor, till avtalsregistrerare för utförande av i lag föreskrivna registrerings-uppgifter med avseende på farkoster och till dem som framställer farkostregistreringsbe-vis för tryckning av bevisen. Vidare ska upp-gifter få lämnas ut till registermyndigheten i landskapet Åland för fullgörande av registre-ringsuppgifter och övervakningsåtgärder som gäller farkoster i landskapet Åland. Uppgifter ska likaså få lämnas ut till myndigheter i Eu-ropeiska unionens medlemsstater och i en stat som anslutit sig till avtalet om Europeis-ka ekonomiska samarbetsområdet, Europeis-ka kommissionen och myndigheter som av-ses i internationella överenskommelser för skötsel av förpliktelser som följer av Europe-iska unionens lagstiftning eller internationel-la överenskommelser som är bindande för Finland. Uppgifter ska av grundad anledning få lämnas ut i enskilda fall till myndigheter utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och för full-görande av myndighetsuppgifter där. I 29 § i offentlighetslagen föreskrivs det om utläm-nande av sekretessbelagda uppgifter till en annan myndighet.

Den tekniska anslutningen kan t.ex. bestå av myndighetens gränssnitt till sådana regis-teruppgifter som får lämnas ut eller av sådant material som Trafiksäkerhetsverket produce-

rar i form av satsvis körning och som lämnas ut till mottagaren i form av en elektronisk upptagning. Uppgifterna kan även lämnas ut på annat sätt i elektronisk form, t.ex. som krypterad e-post. Trafiksäkerhetsverket ska genom exempelvis tillräckliga identifieringsmetoder försäkra sig om vem mottagaren av uppgifterna är.

Innan uppgifter lämnas ut ska mottagaren, enligt 2 mom., lägga fram utredning om skydd för uppgifterna. Trafiksäkerhetsverket ska försäkra sig om att hanteringen av personuppgifter är korrekt och att mottagaren ser till att uppgifterna skyddas samt för egen del följer bestämmelserna i offentlighetslagen och personuppgiftslagen. I praktiken kan den registeransvariges utredning i fråga om t.ex. direktanvändning av uppgifter bestå av en skriftlig ansökan inklusive information om användningssyfte och datatekniska arrangemang. I 32 § 2 mom. i personuppgiftslagen bestäms om skydd av uppgifter vid utlämnande av uppgifter genom teknisk anslutning. Nämda paragraf ställer inga krav på skydd vid utlämnande av uppgifter på annat sätt i elektronisk form. Avsikten har varit att den skyldighet att se till att uppgifterna skyddas som föreslås i lagen om farkostregistret ska omfatta även utlämnande på annat sätt i elektronisk form. Enligt 2 mom. ska mottagaren få lämna vidare uppgifter som erhållits i elektronisk form endast för skötande av lag föreskrivna uppgifter. Syftet med detta är att trygga en så omfattande rätt till information som möjligt för myndigheterna och dem som sköter i lag föreskrivna uppgifter för att de ska kunna sköta sina uppgifter.

25 §. Vidareutlämnande av uppgifter. Paragrafens huvudregel är att uppgifter som hämtats ur farkostregistret, med undantag av uppgifter som utlämnats i enskilda fall, inte får lämnas vidare till tredje part utan behörigt tillstånd. Bestämmelsen gäller inte bara uppgifter som erhållits i elektronisk form, utan också uppgifter som erhållits i annan form. Tillstånd att lämna uppgifter vidare kan meddelas av Trafiksäkerhetsverket. Ett undantag från huvudregeln utgör uppgifter som erhållits i enskilda fall, och för vidareutlämnande av dessa föreligger därmed inte hinder. Genom bestämmelsen begränsas inte myndigheternas redan nu på lag grundade rätt och

skyldighet att vidareutlämna uppgifter. Denna rätt att lämna uppgifter vidare utvidgar den rätt till vidareutlämnning för myndigheter som föreskrivs i 24 § till att även omfatta andra uppgifter än sådana som erhållits i elektronisk form eller med hjälp av en teknisk anslutning.

26 §. Utlämnande av uppgifter för andra ändamål. Enligt 1 mom. får uppgifter ur registret lämnas ut för de ändamål som nämns i 1–3 punkten.

Enligt 1 mom. 1 punkten får uppgifter ur registret lämnas ut om en fysisk persons namn och adress eller annan kontaktinformation för opinions- och marknadsundersökningar, för direktmarknadsföring samt för annan adress- och informationstjänst. Uppgifterna används bl.a. av tillverkare och importörer av farkoster och motorer samt av dessas representanter.

Uppgifter får enligt 2 punkten lämnas ut för uppdatering av kontaktinformation och farkostuppgifter i mottagarens kundregister. Uppgifterna används främst av tillverkare och importörer av farkoster och motorer samt av dessas företrädare när de uppdaterar sina egna kundregisteruppgifter. Bestämmelsen möjliggör inte att kundregistret kompletteras eller att nya personer fogas till det ur farkostregistret, om det anknytningskrav som avses i personuppgiftslagen eller en annan grund för behandling saknas. Bestämmelsen möjliggör inte heller enligt sin ordalydelse utlämnande av uppgifter ur farkostregistret för inrättandet av ett marknadsföringsregister. I uppgifterna om de registrerade kan man uppdatera ändrade namn- och adressuppgifter. För införande i ett kundregister får man inte ur farkostregistret lämna ut farkosters registerbeteckning som ny information. Registerbeteckningen är inte en rent teknisk uppgift utan anses i vissa fall vara en personuppgift. Om det för skötandet av kundrelationen krävs en enskild teknisk uppgift om farkosten, kan denna uppgift lämnas ut om kundregistret innehåller uppgifter om kundens farkost.

Uppgifter får enligt 3 punkten lämnas ut för verksamhet som hänför sig till finansiering och försäkring av farkoster, besiktning, försäljning av reservdelar och service samt för meddelande av information om förbud,

förelägganden eller fara som har samband med farkoster eller för annan med dessa jämförbar verksamhet. I finansierings- och försäkringsverksamhet kan uppgifterna användas t.ex. för att beräkna eventuellt finansieringsbehov för anskaffning av en farkost och i försäkringsverksamhet som grund för försäkringsofferter för farkoster. Uppgifter kan även lämnas ut för besiktning av farkoster och till företag som säljer farkoster och reservdelar till dessa samt erbjuder service. Uppgifter kan dessutom lämnas ut för sådana informationsåtgärder som gäller avvärjande, förebyggande eller minskning av fara som är förenad med farkoster, förbud mot tillverkning, import, utsläppande på marknaden och ibruktagande av farkoster samt reparation, byte eller hävning av köp av farkoster och som avses i lagen om säkerhet och utsläppskrav i fråga om vissa fritidsbåtar. Enligt bestämmelsen kan uppgifter lämnas ut också för verksamhet som är jämförbar med sådan verksamhet som avses i punkten. Det kan t.ex. innebära utlämnande av uppgifter till en huvudman för en båtbygga eller till ett företag för att de ska kunna hålla en förteckning över sina egna farkoster. En huvudman för en båtbygga kan få kontaktuppgifterna till ägarna eller innehavarna av de båtar som ligger vid bryggan för att kunna informera dem om eventuella åtgärder som har förorsakats t.ex. av en storm.

Med stöd av bestämmelsen är det inte möjligt att ge den som får uppgifter rätt till fri hantering av uppgifterna från farkostregistret, utan uppgifterna är ämnade att användas för ett begränsat enskilt behov och syfte. Uppgifter kan lämnas ut endast om den som får uppgifterna har rätt att hantera uppgifterna med stöd av personuppgiftslagen eller någon annan lag. Trafiksäkerhetsverket ska alltid undersöka om relevanskravet enligt 9 § i personuppgiftslagen uppfylls i fråga om alla uppgifter som lämnas ut.

I bestämmelsen tas det inte ställning till hur de utlämnade uppgifterna funktionellt och tekniskt sett kan användas. Avgörandet av den saken hör till Trafiksäkerhetsverket som tillämpar bestämmelsen och som i detta sammanhang ska beakta också alla faktorer som gäller användningen och skyddet av uppgifterna. Uppgifterna erbjuds via olika

distributionskanaler enligt användargruppernas behov.

Enligt 2 mom. kan uppgifterna översändas också genom teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

Enligt 3 mom. utvidgas kravet i fråga om användningsändamål när det gäller uppgifter som lämnas ut med stöd av 1 mom. till att gälla allt utlämnande av uppgifter. Det är meningen att utvidgningen ska avgränsa utlämnandet av uppgifter så att det hänför sig till det syfte med registret som avses i 1 § i den nya lagen.

Enligt 4 mom. får närmare bestämmelser om användning av uppgifter som gäller farkoster som urvalsgrund utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §. Övriga begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter. Enligt paragrafen har en person, utöver vad som bestäms i 30 § i personuppgiftslagen, rätt att förbjuda att adressuppgifter och annan kontaktinformation lämnas ut via adresstjänst till andra än myndigheter eller för någon annan i lag föreskriven användning. De uppgifter som enligt 1 mom. med vissa begränsningar får lämnas ut ska dock få lämnas ut till myndigheter eller för fullgörande av lagstadgade uppgifter.

Bestämmelsen om den begränsning av utlämnande av uppgifter som för närvarande separat förs in i farkostregistret på skriftlig begäran, s.k. spärrmarkering, behövs inte eftersom magistraten enligt 36 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster på ansökan utifrån grundad anledning kan göra en spärrmarkering i befolkningsdatasystemet. Enligt det föreslagna 2 mom. kommer en spärrmarkering som gjorts i befolkningsdatasystemet att med hjälp av ett program uppdateras i farkostregistret. En spärrmarkering som uppdaterats från befolkningsdatasystemet ska utvidgas till att omfatta även personens namn, eftersom en spärrmarkering i befolkningsdatasystemet är snävare än den spärrmarkering som för närvarande görs i farkostregistret och inte omfattar personens namn. Syftet med bestämmelsen är att noggrannare och striktare än enligt 1 mom. skydda medborgarnas personliga integritet mot obehöriga intrång från utomstående. Den föreslagna paragrafen påverkar inte det

skydd för medborgarnas personliga integritet som gäller enligt den nuvarande bestämmelsen.

I 3 mom. föreskrivs det om skyldighet att i samband med utlämnande av uppgifter underrätta mottagaren om utlämningsbegränsningen. Begränsningen ska uppges i de fall då uppgifter som omfattas av en begränsning av utlämnandet lämnas ut. Samtidigt ska det dock vara tillåtet för Trafiksäkerhetsverket att av särskilda skäl låta bli att underrätta mottagaren om utlämningsbegränsningar, om den information som ska lämnas ut och dess användningsändamål är sådana att det kan bedömas att syftet med begränsningen inte äventyras av att mottagaren inte underrättas om den. Bedömningen görs av Trafiksäkerhetsverket. Bestämmelser i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland och bestämmelser som ingår i Europeiska unionens lagstiftning och gäller utbyte av information mellan behöriga myndigheter kan betraktas som exempel på skäl av detta slag. Det kan anses att det ursprungliga syftet med begränsningen av utlämnandet i dessa situationer inte äventyras av att uppgifterna lämnas ut till en myndighet utan att myndigheten samtidigt underrättas om begränsningen. För att syftet med skyldigheten att utbyta information ska nås krävs det dock att de personuppgifter vilkas utlämnande har begränsats kan förmedlas på samma sätt som andra personuppgifter.

6 kap. Registreringsverksamhet

28 §. *Anordnandet av registreringsverksamhet.* Trafiksäkerhetsverket ska ansvara för att det anordnas registreringsverksamhet som gäller farkoster. Trafiksäkerhetsverket ska kunna sköta registreringsuppdragen självt eller skaffa de tjänster av biträdande art som behövs för skötseln av dem som producerar sådana. Det är endast Trafiksäkerhetsverket som kan fatta registreringsbeslut om farkoster och deras motorer. Den serviceproducent med vilken Trafiksäkerhetsverket ingår ett avtal om skötsel av de tjänster av biträdande art i anslutning till registreringsverksamhet som gäller farkoster benämns avtalsregistrerare. Ett sådant avtal är till sin karaktär ett förvaltningsavtal.

Både en offentlig och en privat organisation kan vara serviceproducent. Med en offentlig serviceproducent avses t.ex. ett ämbetsverk eller en inrättning. Också kommuner som upprätthåller en sådan samservice som planeras inom ramen för finansministeriets projekt för utveckling av kundservicen som omfattar hela den offentliga förvaltningen (Kundservicen 2014) kan vara avtalsregistrerare. Avsikten är att tjänsterna ändå i regel ska skaffas av dem vilkas verksamhet anknyter till försäljning av farkoster och som redan har erfarenhet av att göra registreringsanmälningar som gäller farkoster. Trafiksäkerhetsverket ska inte ingå registreringsavtal med fysiska personer, vilket innebär att inga avtal ingås t.ex. med firmor på grund av deras rättsliga art.

Uppdragens karaktär och de krav som ställs på avtalsregistreraren begränsar den grupp av serviceproducenter som lämpar sig för uppdragen. Trafiksäkerhetsverket ska ordna registreringsverksamheten för att tillförsäkra tillgång på tjänster så att den regionala tillgången på tjänster säkerställs i hela landet. I synnerhet när det gäller att trygga tillgången på registreringstjänster i glesbygdsområden kan som avtalsregistrerare engageras också en serviceproducent som i regel inte är verksam inom branschen för försäljning av farkoster. Bilhandlare som också säljer farkoster är exempel på avtalspartner av detta slag.

Enligt 2 mom. ska Trafiksäkerhetsverket anförtro avtalsregistrerarna uppdrag av biträdande art i anslutning till registrering av farkoster och deras motorer. Uppdrag av detta slag är mottagning av registreringsanmälningar om farkoster och deras motorer och eventuella bilagor till dessa och kontroll av de uppgifter som krävs, t.ex. kontroll av identiteten hos den som gör registreringsanmälan, införande av registreringsanmälan, uppgifterna om en farkost och dess motor i farkostregistret samt framställning av registreringsbevis och leverans av dem till kunderna. Avtalsregistrerarna ska också ha hand om andra tekniska uppdrag av biträdande art som hänför sig till registreringen av farkosten och dess motor om vilka det överenskoms närmare i registreringsavtalet. Uppdrag av detta slag är uppdatering av kundens adress- och namnuppgifter, sådan teknisk kundråd-

givning som direkt hänför sig till registreringen och sändande av mottagna handlingar för digitalisering och arkivering till Trafiksäkerhetsverket. Vid arkiveringen av handlingarna ska Trafiksäkerhetsverkets arkivbildningsplan följas.

Avtalsregistreraren fattar inga registreringsbeslut, utan sköter registreringen av de uppgifter som krävs vid registreringsanmälan i Trafiksäkerhetsverkets datasystem. Den person som sköter registreringsuppdrag tar inte ställning till riktigheten i farkostens registreringshandlingar. Även om den person som sköter registreringsuppdrag inte vid registreringen exempelvis bedömer äganderättens riktighet, ska de handlingar som läggs fram i samband med registreringsanmälan kunna utredas senare med hjälp av Trafiksäkerhetsverkets arkiv. Datasystemet skapar ett registreringsbeslut när de uppgifter som Trafiksäkerhetsverket kräver har förts in i systemet. Datasystemet ger ett meddelande till registreraren om någon uppgift som krävs för registreringen saknas. Om den som gör registreringsanmälan inte kan lämna alla de uppgifter som datasystemet kräver, kan införandet av registreringsanmälan inte slutföras.

Enligt 3 mom. får en avtalsregistrerare inte behandla sådana registreringsanmälningar som innefattar bedömning av om förutsättningarna för registrering uppfylls. Den som sköter registreringsuppdrag sköter uppdrag av biträdande art utan prövnings- eller beslutanderätt. Den som sköter registreringsuppdrag ska hänvisa kunden till Trafiksäkerhetsverket, om införandet av registreringsanmälan inte kan slutföras. Exempel på sådana fall är att en utredning över äganderätt och försäkrans om överensstämmelse saknas eller att kunden önskar registrera ett fordon som inte hör till registret, såsom en farkost som ska införas i fartygsregistret. En avtalsregistrerare får inte heller behandla registreringsanmälningar om slutlig avregistrering förutsätter att det görs en tillförlitlighetsbedömning av den utredning som ges.

Enligt 4 mom. ska Trafiksäkerhetsverket se till att det finns uppdaterade uppgifter om avtalsregistrerarna i en elektronisk tjänst som är tillgänglig för alla, vilket i praktiken för närvarande innebär internet. Trafiksäkerhetsver-

ket ska på sina webbsidor offentliggöra en förteckning över de serviceproducenter med vilka verket har ett giltigt avtal om skötsel av uppdrag av biträdande art i anslutning till registrering av farkoster.

29 §. Allmänna krav som gäller avtalsregistrerare. Syftet med kravet på att avtalsregistreraren ska vara tillförlitlig och yrkesmässigt sakkunnig är att säkerställa att farkostregistret är felfritt och uppdaterat. Innan ett avtal ingås ska Trafiksäkerhetsverket utreda att avtalsregistreraren uppfyller kraven, och sedan ge akt på att kraven uppfylls under hela avtalsperioden.

I 30 § föreskrivs det närmare om tillförlitlighetsvillkoret. Med avtalsregistrerarens yrkesmässiga sakkunskap avses att de personer som ansvarar för och i praktiken har hand om registreringsverksamheten hos avtalsregistreraren har förmåga och yrkesskicklighet för registreringsuppdragen.

Det krävs inte någon viss utbildning för uppdragen, men den särskilda yrkesskicklighet som krävs kan uppnås genom exempelvis praktiska övningar samt specialutbildning som Trafiksäkerhetsverket arrangerar. I ett avtal om registreringsverksamhet ska man enligt 32 § komma överens om förfaranden för att säkerställa yrkesskicklighet för dem som utför registreringsuppdrag.

Avtalsregistreraren ska ha sådana datakommunikationsförbindelser och sådan nivå på datasystemet samt sådan övrig teknisk, ekonomisk och operativ beredskap som krävs för att uppdragen ska kunna skötas på behörigt sätt. Eftersom det vid registrering av farkoster är fråga om hantering av dokument som innehåller personuppgifter, ska serviceproducenten på behörigt sätt sörja för dokumentets säkerheten, lokalsäkerheten och dataskyddet. Trafiksäkerhetsverket ska genomföra de åtgärder som behövs för att skydda personuppgifterna mot obehörig åtkomst och mot förstöring, ändring, utlämnande och översändande som sker av misstag eller i strid med lag och mot annan olaglig behandling.

Trafiksäkerhetsverket förutsätter att avtalsparten tillämpar en dokumenterad modell för hantering av datasäkerheten som redskap för att hantera datasäkerheten. Enligt verkets rekommendation ska modellen för hantering av

datasäkerheten grunda sig på ISO 27001-standarden eller alternativt på någon annan skriftlig beskrivning som anses vara tillräcklig. Detta dokument bör innefatta en plan över hur datasäkerheten har ordnats, en klassificering av objekt som ska skyddas och tillsynen. Dessutom ska i modellen för hantering av datasäkerheten beaktas personalsäkerhet, fysisk säkerhet och miljöns säkerhet samt hanteringen av datakommunikation, funktioner och tillträdesrättigheter. I hanteringen av datasäkerheten ska man beakta anskaffning, utvecklande och upprätthållande av datasystem, hantering av datasäkerhetsfall, kontinuitetsplanering och bedömning av överensstämmelse.

Med ekonomisk beredskap avses att avtalsregistreraren ska vara solvent, dvs. på behörigt sätt kunna uppfylla sina finansiella förpliktelser. Avtalsregistrerarens solvens ska alltid kontrolleras innan ett avtal ingås.

Avtalsregistreraren ska se till att kunderna behandlas på lika villkor. Eftersom serviceproducenten utför sådana offentliga förvaltningsuppgifter som en myndighet anförtrott den ska de allmänna förvaltningslagarna tillämpas, dvs. förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, språklagen (423/2003) och samiska språklagen (1086/2003). Inom verksamheten ska även personuppgiftslagen tillämpas, eftersom registreringen innefattar behandling av personuppgifter. Trafiksäkerhetsverket ska informera de personer som sköter registreringsuppdrag om tillämpningen av de allmänna förvaltningslagar som avses ovan och som gäller allmänna tjänstemannakunskaper.

På grund av registreringsverksamhetens karaktär är förvaltningslagens jävsbestämmelser inte direkt tillämpliga på dem som gör registreringar. Direkt tillämpning av jävsbestämmelserna skulle hindra avtalsregistrerarna från att utföra registreringar just när deras tjänster uttryckligen behövs. Bestämmelsen i 28 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen ska inte tillämpas på dem som hos avtalsregistrerarna utför registreringar. Tillämpning av den punkten skulle innebära att registrering av en farkost är förbjuden när den som utför registrering står i anställningsförhållande eller i sådant uppdragsförhållande som har samband med det föreliggande ärendet till en

part eller till någon för vilken avgörandet i ärendet kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada. Enligt en strikt tolkning av lagen skulle ett försäljningsställe med verksamhet som avtalsregistrerare följaktligen inte kunna registrera farkoster för sitt ägande eller göra registreringsanmälningar om farkoster i sin ägo, eftersom den som utför registreringar står i anställningsförhållande till den rörelse eller det bolag som är part.

Den som är anställd hos en avtalsregistrerare ska utföra registreringsuppdrag under straffrättsligt tjänsteansvar. I 40 kap. i strafflagen (39/1889) finns det bestämmelser om det straffrättsliga ansvarets omfattning och om tjänstebrott som ligger till grund för det. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

30 §. *Bedömning av tillförlitligheten när det gäller avtalsregistrerare samt lämpligheten när det gäller personer som har ansvarsställning inom registreringsverksamheten eller som utför registreringar.* I paragrafen förtecknas de personer vilkas lämplighet måste bedömas. En avtalsregistrerare kan betraktas som tillförlitlig, om ingen av medlemmarna och ersättarna i dess styrelse eller förvaltningsråd, bolagsmännen i öppna bolag och de ansvariga bolagsmännen i kommanditbolag och andra i dominerande ställning, de som har ansvarsställning inom registreringsverksamheten och de som utför registreringar eller verkställande direktören genom sin verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet eller utföra registreringar. Utöver dem som nämns i paragrafen kan t.ex. en aktieägare som har betydande rösträtt i företaget eller en person vars dominerande ställning baseras på ett separat avtal anses vara i dominerande ställning. En person som har ansvarsställning inom registreringsverksamheten är en person som är anställd av avtalsregistreraren och som har av Trafiksäkerhetsverket godkänd sakkunskap om och förtrogethet med registreringsverksamhet och som svarar för kvaliteten på sammanslutningens registreringsverksamhet. Om en person i dominerande ställning inte är lämplig, kan inte avtalsregistreraren heller anses tillförlitlig.

Enligt 2 mom. får en sammanslutning som fungerar som avtalsregistrerare eller en person i dominerande ställning i sammanslutningen inte vara belagd med näringsförbud eller ha meddelats näringsförbud under de senaste fem åren för att avtalsregistreraren ska kunna betraktas som tillförlitlig.

Enligt 3 mom. kan en avtalsregistrerare inte heller betraktas som tillförlitlig om en person som avses i 1 mom. har dömts till ett straff som avses i 3 mom. 1–3 punkten.

Ett fängelsestraff i minst två år under de senaste tio åren för en sådan person leder enligt 3 mom. 1 punkten till att avtalsregistreraren inte kan betraktas som tillförlitlig.

Enligt 3 mom. 2 punkten får en sådan person under de senaste fem åren inte ha dömts till straff för ett allvarligt brott mot bestämmelser om registrering av trafikmedel, besiktning, beskattning, bokföring eller resursförvaltning. När tillförlitligheten bedöms ska både bötes- och fängelsestraff beaktas. Dessutom påvisar fängelsestraff i över sex månader för något annat brott att personen inte kan anses lämplig och avtalsregistreraren tillförlitlig att bedriva registreringsverksamhet.

Alla fängelsestraff i högst sex månader eller upprepade bötesstraff som de personer som avses i paragrafen har dömts till för brott som anses påvisa att personen är uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet leder enligt 3 mom. 3 punkten till att avtalsregistreraren inte kan anses tillförlitlig. Olämplighetsbedömning ska användas i fråga om både fängelse- och bötesstraff. Det innebär att man för varje enskilt fall bedömer om den gärning som föranlett straffet är olämplig för en som bedriver registreringsverksamhet. Om gärningen är sådan att den försvagar allmänhetens förtroende för avtalsregistreraren, påvisar gärningen olämplighet. Sådana gärningar är åtminstone de brott som räknas upp i 3 mom. 2 punkten. Med upprepade bötesstraff avses här minst tre bötesstraff.

Enligt 4 mom. beslutar Trafiksäkerhetsverket om tillförlitligheten hos en sammanslutning som vill bli avtalsregistrerare och bedriva registreringsverksamhet både innan registreringsverksamheten inleds och med regelbundna intervaller under registreringsavtalets giltighetstid.

31 §. Personregisteruppgifter. I paragrafen föreslås att Trafiksäkerhetsverket trots sekretessbestämmelserna har rätt att få uppgifter ur straffregistret om de personer som avses i 30 § 1 mom. Dessa uppgifter är nödvändiga vid utredningen av om de lämplighets- och tillförlitlighetskrav som föreslås i 29 och 30 § uppfylls. I paragrafen ges Trafiksäkerhetsverket rätt att i samband med hävning av avtal lämna ut uppgifter om ett brott till avtalsregistreraren, eftersom Trafiksäkerhetsverket måste kunna motivera för avtalsregistreraren att avtalet har hävts på grund av ett brott.

Tillförlitlighets- och lämplighetsbedömningen sker genom att begära en straffregisterutredning om en person från Rättsregistercentralen. Hur länge den person som är objekt för bedömningen ska anses vara olämplig bestäms enligt den gärning som avses i 30 § 2 och 3 mom. i förhållande till de tider som föreskrivs i paragrafen. Om personen t.ex. under de senaste tio åren har dömts till ett straff på minst två år, anses personen vara lämplig att sköta uppdraget innan tio år har förflutit från den dag då den lagakraftvunna domen har meddelats.

32 §. Avtal om registreringsverksamhet. I lagen anges inte med vilka serviceproducenter ett avtal om registreringsverksamhet kan ingås. Trafiksäkerhetsverket ska ingå avtal med de aktörer som uppfyller de krav som ställs på en avtalspartner i lagen. I paragrafen anges sådant som det åtminstone ska avtalas om i ett avtal om registreringsverksamhet. På så vis säkerställs det att avtalsregistreraren sköter registreringsuppdragen på behörigt sätt.

Enligt 1 punkten ska det i ett avtal om registreringsverksamhet avtalas om i vilken omfattning avtalsregistreraren ska sköta registreringsverksamhet. De omständigheter som enligt 2 och 3 punkten ska ingå i avtalet är av central betydelse för registreringsuppdragets kvalitet. Enligt 2 punkten ska Trafiksäkerhetsverket och serviceproducenten avtala om metoderna för att säkerställa att de som utför registreringar har tillräcklig yrkesskicklighet under hela avtalsperioden. Enligt 3 punkten ska det avtalas om dataskyddsfrågor så att kraven på dataskydd enligt dataskyddslagstiftningen uppfylls. Det gäller då att beakta åtminstone aktsamhetsplikten, kravet på god

registersed och skyldigheten att skydda uppgifter.

Enligt 4 punkten ska det i ett avtal om registreringsverksamhet avtalas i detalj om innehållet i tillsynen och om de metoder som kan användas vid tillsynen. Det gäller då att komma överens om bl.a. vilken information Trafiksäkerhetsverket ska få av avtalsregistreraren för att kunna utöva tillsynen. Enligt punkten ska det i avtalet också avtalas om andra metoder genom vilka det kan säkerställas att uppdragen sköts på behörigt och effektivt sätt.

Enligt 5 punkten ska Trafiksäkerhetsverket betala avtalsregistreraren en avtalsenlig ersättning. I avtalet kan det också avtalas om hur ersättningen ska betalas.

33 §. Uppsägning och hävning av avtal om registreringsverksamhet. Ett avtal om registreringsverksamhet ska kunna upphöra att gälla utan särskilda åtgärder när avtalsperioden löpt ut eller med anledning av avtalsbrott från en avtalsparts sida när uppsägningstiden löpt ut. I fråga om uppsägningstider avtalas separat i avtalet om registreringsverksamhet.

Om avtalsregistreraren inte uppfyller de allmänna krav som ställs på avtalsregistrerare ska detta leda till att avtalet upphör att gälla. För eventuella brister eller missbruk inom registreringsverksamheten bör påföljderna av dem framgå av avtalet.

Ett avtal om registreringsverksamhet är till sin karaktär ett förvaltningsavtal, vilket betyder att eventuella oenigheter avgörs i förvaltningsdomstol.

I enlighet med vad som föreskrivs i 31 § får Trafiksäkerhetsverket häva avtalet om registreringsverksamhet, om verket får registeruppgifter om ett brott som begåtts av en person som avses i 30 § och på grundval av vilka avtalsregistreraren inte längre kan anses vara tillförlitlig. Trafiksäkerhetsverket får också säga upp eller häva ett registreringsavtal om avtalsregistreraren väsentligt försummar skötseln av registreringsuppdrag eller gör sig skyldig till mindre avtalsbrott upprepade gånger.

34 §. Tillsyn. I paragrafen konstateras Trafiksäkerhetsförvaltningens allmänna skyldighet att utöva tillsyn över avtalsregistrerarens registreringsverksamhet. För fullgörandet av skyldigheten ska Trafiksäkerhetsverket ha

rätt att företa inspektioner och få information. Enligt 32 § ska det i övrigt avtalas närmare om tillsynen i avtalet mellan Trafiksäkerhetsverket och avtalsregistreraren. Syftet med tillsynen är i synnerhet att utreda att registreringarna utförs på behörigt sätt och att de allmänna förutsättningarna för avtalsregistrerare ständigt uppfylls. Tillsyn får inte utövas i utrymmen som används för boende av permanent natur. I regel krävs det inte besök på registreringsplatserna. I fråga om tillsynen ska 39 § i förvaltningslagen iakttas. Tillsynen över att registreringarna utförs på behörigt sätt kan utövas vid Trafiksäkerhetsverket med hjälp av det datasystem som används för registrering. Datasystemet kräver att varje användare har ett eget användarnamn. I systemet sparas alla inloggnings-, sökning- och anteckningar i registret och med vilket användarnamn de har gjorts. Därmed kan Trafiksäkerhetsverket övervaka och efteråt granska vad användarna av datasystemet har gjort.

I enlighet med 33 § ska Trafiksäkerhetsverket ha rätt att säga upp eller häva ett avtal med anledning av brister eller missbruk som uppdragats vid tillsynen.

35 §. Tystnadsplikt. Enligt 29 § är tillförlitlighet en allmän förutsättning för avtalsregistrerare. Trafiksäkerhetsverket säkerställer avtalsregistrerarens tillförlitlighet genom att kontrollera uppgifterna i straffregistret om de personer som avses i 30 § 1 mom. I samband med detta kan det hända att någon som är anställd av avtalsregistreraren får ta del av straffuppgifter som rör en sådan person som avses i 30 § 1 mom. I lagen behövs det därför en separat bestämmelse om tystnadsplikt för avtalsregistrerarens anställda.

7 kap. Särskilda bestämmelser

36 §. Förbud att ändra registeruppgifter. I paragrafen föreskrivs om Trafiksäkerhetsverkets rätt att i registret göra en anteckning om tillfälligt ändringsförbud. Anteckningen förhindrar en ändring av registeruppgifter. En anteckning om förbud mot ändring av registeruppgifter får göras endast om Trafiksäkerhetsverket får kännedom om en uppenbar oklarhet i fråga om äganderätten till en far-

kost eller dess motor. Ändringsförbudet kan gälla antingen farkosten eller dess motor.

I många fall är det fråga om en brottsmisstanke i fråga om äganderätten till en farkost eller dess motor eller en allvarlig tvist om äganderätten eller någon annan oklarhet. En anteckning kan också göras om det råder oklarhet om farkostens eller dess motors identitet. I regel krävs i praktiken att en brottsanmälan gjorts eller att en talan om äganderätt väckts vid domstol. Anteckningen om förbud mot ändring görs endast på skriftlig begäran och stryks på skriftlig begäran av den som begärt ändringsförbud eller genom beslut av Trafiksäkerhetsverket.

Begäran som gäller ändringsförbud behandlas alltid vid Trafiksäkerhetsverket.

37 §. Avgifter. Paragrafen motsvarar 25 § i gällande lag. I paragrafen hänvisas till lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och till offentlighetslagen. Enligt de grunder som föreskrivs i lagarna fastställs avgifter för införandet av uppgifter i registret och utlämnandet av kopior av uppgifter i registret samt för andra informationstjänster enligt lagen om farkostregistret. I fråga om de avgifter som tas ut för prestationerna föreskrivs i kommunikationsministeriets förordning om Trafiksäkerhetsverkets avgiftsbelagda prestationer (722/2012).

38 §. Hänvisning till strafflagen. I 1 mom. hänvisas till 38 kap. 1 och 2 §, i vilka det föreskrivs om sekretessbrott och sekretessförseelse. I strafflagen föreskrivs alltså om straff för sådana brott mot sekretessen som begås av någon som är anställd av en avtalsregistrare.

I 2 mom. hänvisas till 16 kap. 7 § i strafflagen, i vilken det föreskrivs om registeranteckningsbrott.

I 3 mom. hänvisas till 16 kap. 9 § i strafflagen, i vilken det föreskrivs om usurpation av tjänstemannabefogenhet. I strafflagen föreskrivs om straff för bedrivande av registreringsverksamhet utan avtal med Trafiksäkerhetsverket eller utan föreskriven rätt eller bedrivande av sådan registreringsverksamhet som avtalet inte berättigar till.

39 §. Farkostregistreringsförseelse. Genom paragrafen görs försummelse att iakttä anmälningsplikten i 8 § 1 mom., 9 § 1 och 2 mom. och 10 § 1 mom. straffbar. Brottsrubri-

eringen ska vara farkostregistreringsförseelse. Med tanke på registrets användningssyfte är det viktigt att uppgifterna i registret är så aktuella och tillförlitliga som möjligt. Kvaliteten på de registrerade uppgifterna är i hög grad beroende av om de anmälningspliktiga följer sina skyldigheter i enlighet med den nya lagen.

Enligt 3 mom. bestäms om ordningsbot som påföljd för farkostregistreringsförseelse i 2 a kap. 9 § i strafflagen och i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av den.

40 §. Förseelse mot användningsförbud. Med tanke på genomförandet av övervakningen av sjötrafiken är det viktigt att farkosterna är registrerade och försedda med registerbeteckning eller provbeteckning. I paragrafen föreskrivs att det ska vara straffbart att använda en icke-registrerad farkost eller en farkost utan registerbeteckning eller provbeteckning i strid med bestämmelserna i 5 § 1 mom., 12 § 2 mom. och 13 § 3 mom. Brottsrubriceringen ska vara förseelse mot användningsförbud.

Enligt 2 mom. bestäms om ordningsbot som påföljd för förseelse mot användningsförbud i 2 a kap. 9 § i strafflagen och i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av den.

Bestämmelser om skyldigheten att medföra registreringsbevis och bevis över provbeteckning finns i sjötrafiklagen, och enligt 13 § i den lagen ska de dokument som enligt särskilda stadganden och bestämmelser krävs i fråga om en farkosts förare samt i fråga om själva farkosten och dess utrustning medföras när farkosten är i användning. Enligt 24 § i sjötrafiklagen bestäms straff för brott mot 13 § i sjötrafiklagen i 2 a kap. 9 § i strafflagen. Det är tillräckligt att gärningen föreskrivs vara straffbar i endast en lag, och således har inga bestämmelser tagits in i denna lag om försummelse att medföra registreringsbevis.

41 §. Åtgärdseftergift. Enligt 1 mom. kan man i fråga om en farkostregistreringsförseelse eller en förseelse mot användningsförbud avstå från åtgärder om förseelsen med hänsyn till förhållandena är ringa. I dessa fall behöver åtal för förseelsen inte väckas och straff inte dömas ut.

I de fall där en förseelse uppenbart är sådan som anges i 1 mom., får, enligt det föreslagna

2 mom., Trafiksäkerhetsverket, polisen, Gränsbevakningsväsendet eller Tullen utan att vidta andra åtgärder ge den skyldige en anmärkning.

42 §. *Ändringssökande.* I paragrafen föreskrivs det om sökande av ändring i beslut som Trafiksäkerhetsverket meddelat med stöd av den föreslagna lagen. Omprövning av beslut som Trafiksäkerhetsverket har meddelat med stöd av den föreslagna lagen får enligt 1 mom. begäras hos Trafiksäkerhetsverket. Omprövning ska begäras inom 30 dagar efter att beslutet meddelats. Här avses bl.a. ärenden som gäller registrering av en farkost eller att låta bli att registrera en farkost, beslut om att ge en provbeteckning eller att återkalla en sådan och beslut om att korrigera registeruppgifter. Dessutom är det möjligt att söka ändring i beslut om utlämnande av uppgifter.

Beslut som Trafiksäkerhetsverket meddelat med anledning av omprövningsbegäran ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Med beaktande av att rättspraxis sannolikt kommer att bli ganska enhetlig föreslås ett förfarande med besvärstillstånd när det gäller att söka ändring hos högsta förvaltningsdomstolen.

I beslut som gäller korrigerande av personuppgifter får ändring sökas på det sätt som förskrivs i personuppgiftslagen, och i beslut som gäller avgifter som tas ut hos kunderna får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.

43 §. *Ikraftträdande.* Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Genom den föreslagna lagen upphävs enligt 2 mom. lagen om farkostregistret.

Efter ikraftträdandet av den nya lagen bör det ses till att ändringar i enlighet med den nya lagen görs i

- kommunikationsministeriets förordning om Trafiksäkerhetsverkets avgiftsbelagda prestationer (722/2012),

- 13 d § i förordningen om ordningsbotts-förseelser (610/1999),

- finansministeriets förordning om behöriga magistrater och behörigt regionförvaltningsverk i vissa uppgifter som hör till magistraten och regionförvaltningsverket (1351/2011), och i

- finansministeriets förordning om avgifter för magistraternas prestationer åren 2013 och 2014 (816/2012).

Trafiksäkerhetsverket kan innan lagen träder i kraft ingå sådana avtal som avses i 32 § med offentliga eller privata serviceproducenter som producerar tjänster av biträdande art. Efter att lagen har trätt i kraft är det i huvudsak dessa avtalsregistrerare som har avtal med Trafiksäkerhetsverket som för in uppgifter om farkoster och deras motorer samt ändringsuppgifter i registret. Ingående av dessa avtal kan ses som en normal åtgärd för verkställighet av lagen. Till skillnad från tidigare praxis anses det därmed inte nödvändigt att ta in något särskilt bemyndigande om verkställigheten i lagen.

I de situationer där en farkost är registrerad både i fartygsregistret och i farkostregistret eller både i farkostregistret och fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs, ska ägaren enligt 3 mom. inom ett år efter lagens ikraftträdande göra anmälan för avregistrering av farkosten ur det ena registret. Trafiksäkerhetsverket kommer i god tid att informera de ägare som berörs av övergångsbestämmelsen.

1.2 Lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet

22 §. *Gränsbevakningsväsendets rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem.* Enligt 1 mom. 19 punkten ska gränsbevakningsväsendet ha rätt att få uppgifter ur det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret. Det föreslås att punkten ändras så att det hänvisas till den föreslagna lagen i stället för till den gällande lagen.

1.3 Lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar

2 §. *Tillämpning av andra lagar.* I 3 mom. föreskrivs att på användning av uppgifter om bränsleavgiften tillämpas vad som föreskrivs

i lagen om farkostregistret. Det föreslås att momentet ändras så att det hänvisas till den föreslagna lagen i stället för till den gällande lagen. Dessutom stryks i enlighet med nuvarande lagberedningspraxis uttrycket ”i tillämpliga delar”, eftersom uttrycket inte har någon betydelse med tanke på innehållet i hänvisningen.

1.4 Lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

13 §. Polisens rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem. Enligt 1 mom. 10 punkten har polisen rätt att ur farkostregistret få behövliga uppgifter om båtar och deras ägare och innehavare. Det föreslås att punkten ändras så att det hänvisas till den föreslagna lagen i stället för till den gällande lagen.

1.5 Lagen om bekämpning av oljeskador

31 §. Bekämpningsmyndigheternas rätt till information. I 2 mom. 4 punkten föreskrivs att myndigheter som bekämpar fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor har rätt att få uppgifter som behövs för bekämpningen av oljeskador och fartygskemikalieolyckor ur magistraternas farkostregister och farkostregistret för landskapet Ålands registermyndighet. Det föreslås att punkten ändras så att det i enlighet med den föreslagna lagen nämns att det är Trafiksäkerhetsverket som för farkostregistret. Det föreslås också att benämningen farkostregistret för landskapet Ålands registermyndighet ändras till fritidsbåtsregistret vid registermyndigheten i landskapet Åland.

1.6 Sjöräddningslagen

14 §. Rätt att få uppgifter av myndigheter. Enligt 2 mom. 6 punkten har gränsbevakningsväsendet rätt att ur magistraternas och Ålands landskapsstyrelses båtregister få de uppgifter som behövs för planeringen av sjöräddningstjänstens beredskap samt för att utföra uppgifter inom sjöräddningstjänsten. Det föreslås att punkten ändras så att det i enlighet med den föreslagna lagen nämns att det är Trafiksäkerhetsverket som för farkostre-

gistret. Dessutom föreslås det att uppgift om den som för båtregistret i landskapet Åland och namnet på registret korrigeras. Ålands landskaps båtregister ändras till fritidsbåtsregistret och på finska ändras namnet *venerekisteri* till *huvivenerekisteri* för att bättre motsvara registrets namn på svenska.

1.7 Tullagen

28 §. Det föreslås att till 1 mom. fogas en ny 7 punkt, i vilken föreskrivs om Tullens rätt att för att utföra sina myndighets- och övervakningsuppdrag ur farkostregistret och ur Ålands fritidsbåtsregister få uppgifter om båtar och deras ägare och innehavare.

1.8 Strafflagen

2 a kap. 9 §. Ordningsbotsförseelser. Det föreslås att paragrafen om ordningsbotsförseelser ska ändras så att man enligt 6 mom. ska kunna ålägga ordningsbot som påföljd för farkostregistreringsförseelse och förseelse mot användningsförbud enligt den föreslagna lagen. Strafflagen bör ändras för att det ska vara möjligt att förelägga ordningsbot också i fortsättningen för försummelse av anmälningsplikten, användning av en icke-registrerad farkost eller en farkost utan registerbeteckning eller provbeteckning.

1.9 Lagen om ordningsbotsförseelser

12 §. Förseelser som gäller sjötrafik. Det föreslås att 2 mom., där det föreskrivs om föreläggande av ordningsbot för en uppsåtlig eller av oaktsamhet begången överträdelse av lagen om farkostregistret, ändras så att den överensstämmer med bestämmelserna i den föreslagna lagen. Lagen om ordningsbotsförseelser bör ändras för att det ska vara möjligt att förelägga ordningsbot för försummelse av anmälningsplikten, användning av en icke-registrerad farkost eller en farkost utan registerbeteckning eller provbeteckning också när lagen om ordningsbotsförseelser träder i kraft.

Ändringen föreslås träda i kraft samma dag som lagen om ordningsbotsförseelser.

1.10 Lagen om farkostregistret

39 §. Farkostregistreringsföreseelse. Det föreslås att paragrafen ändras samma dag som lagen om ordningsbotsföreseelser träder i kraft, så att det i 3 mom. hänvisas till att bestämmelser om straff för farkostregistreringsföreseelse finns i lagen om ordningsbotsföreseelser i stället för strafflagen.

40 §. Föreseelse mot användningsförbud. Det föreslås att paragrafen ändras samma dag som lagen om ordningsbotsföreseelser träder i kraft, så att det i 2 mom. hänvisas till att bestämmelser om straff för föreseelse mot användningsförbud finns i lagen om ordningsbotsföreseelser i stället för strafflagen.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Enligt den föreslagna lagen får det genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser i enlighet med 26 § 4 mom. om användning av uppgifter som gäller farkoster som urvalsgrund. Det föreslagna bemyndigandet motsvarar bestämmelsen i gällande lag.

Den föreslagna lagen innehåller flera bestämmelser om bemyndigande att meddela föreskrifter. Med stöd av bestämmelser som tas in i lagen ska Trafiksäkerhetsverket få meddela närmare föreskrifter av teknisk natur om flera angelägenheter om vilka det enligt gällande lag får utfärdas närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Vidare ska Trafiksäkerhetsverket ha rätt att meddela föreskrifter om sådana angelägenheter av teknisk natur i anslutning till anordnande av registreringsverksamhet om vilka det inte föreskrivs i gällande lag. Enligt den föreslagna lagen ska Trafiksäkerhetsverket få meddela närmare föreskrifter som följer:

- enligt 6 § 4 mom. när det gäller hur förhandsanmälan ska göras och de identifieringsuppgifter och tekniska uppgifter för en farkost och en motor som krävs i förhandsanmälan,

- enligt 7 § 2 mom. när det gäller hur registreringsanmälan görs,

- enligt 8 § 3 mom. när det gäller de tekniska uppgifter om en farkost och dess motor som ska uppges vid första registrering,

- enligt 11 § 1 mom. när det gäller vilka tekniska uppgifter om farkosten och dess motor som ska antecknas i registreringsbeviset,

- enligt 12 § 1 mom. när det gäller registerbeteckningens tekniska egenskaper och hur den märks ut,

- enligt 13 § 5 mom. när det gäller provbeteckningens tekniska egenskaper och hur den märks ut samt vilka registeruppgifter om näringsidkaren som ska antecknas i beviset över provbeteckning,

- enligt 17 § 2 mom. när det gäller sådana tekniska uppgifter om farkoster och tillhörande anordningar och motorer som förutsätts för syftet med registret.

Trafiksäkerhetsverket ska enligt 11 § 5 mom. i den föreslagna lagen också fastställa en mall för registreringsbeviset samt med stöd av 13 § 4 mom. en mall för beviset över provbeteckning.

3 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt. I den föreslagna lagen ingår en övergångsbestämmelse för situationer där en farkost är registrerad i både fartygsregistret och farkostregistret eller i både farkostregistret och fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs. Farkostens ägare ska göra en anmälan för avregistrering av farkosten ur det ena registret inom ett år efter den nya lagens ikraftträdande.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Skydd för personuppgifter

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen förutsätts det för skydd för privatlivet att bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Hänvisningen till att skyddet för personuppgifter ska ordnas genom lag förutsätter enligt syftet med revideringen av de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUB 25/1994 rd, s. 6/II) att lagstiftaren bestämmer om den berörda rättigheten men att detaljerna i regleringen är beroende av lagstiftarens prövning. En sådan bestämmelse om de

grundläggande fri- och rättigheterna binder lagstiftarens prövningsrätt visavi innehållet i mindre grad än en bestämmelse med regleringsförbehåll där själva huvudregeln kan utläsas ur grundlagen (exempelvis GrUU 51/2002 rd).

Enligt grundlagsutskottets vedertagna tolkningspraxis (exempelvis GrUU 27/2006 rd, GrUU 35/2004 rd, GrUU 6/2003 rd, s. 2/I, GrUU 51/2002 rd, s. 2/I) begränsas lagstiftarens spelrum också av att skyddet för personuppgifter utgör en del av skyddet för privatlivet i samma moment. Lagstiftaren ska trygga denna rättighet på ett sätt som kan anses godtagbart med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna. För skyddet för personuppgifter har utskottet i sin praxis ansett det vara viktigt att reglera åtminstone registreringens syfte, innehållet i de registrerade personuppgifterna, tillåtna användningsändamål, inbegripet utlämnande av uppgifter, samt bevaringstiden för uppgifterna i personregistren och den registrerades rättsskydd. Regleringen av dessa faktorer på lagnivå ska dessutom vara omfattande och detaljerad. Kravet på bestämmelser om saken i lag omspannar också möjligheten att överföra personuppgifter via en teknisk anslutning (GrUU 12/2002 rd).

Förvaltningsutskottets utstakningar i fråga om behandlingen av personuppgifter är förenliga med grundlagsutskottets ståndpunkt (FvUB 19/2005 rd). Detta framgår av bl.a. förvaltningsutskottets utlåtanden FvUU 16/1998 rd och FvUU 19/1998 rd samt av förvaltningsutskottets betänkanden FvUB 25/1998 rd och FvUB 26/1998 rd. På lagnivå måste åtminstone de faktorer som nämns i grundlagsutskottets utlåtanden framkomma.

I den föreslagna lagen ingår bestämmelser om sådana omständigheter som grundlagsutskottet förutsatt i sina utlåtanden. På lagnivå utfärdas bestämmelser om farkostregistret, de personuppgifter som ska lagras i det, bevarande och avförande av uppgifter liksom om utlämnande av uppgifter genom teknisk anslutning.

Enligt 21 § i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt rätt att få ett beslut som gäller

hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning ska tryggas genom lag. I den föreslagna lagen ingår bestämmelser om den registrerades rätt att begära omprövning och söka ändring.

På de grunder som anförts ovan anser regeringen att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan statsrådet utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. När det gäller bemyndigande i lag har grundlagsutskottet i sin utlåtandep Praxis ställt krav på exakt och noggrant avgränsad reglering (GrUU 16/2002 rd, s. 2, GrUU 19/2002 rd, s. 5, GrUU 1/2004 rd, s. 2 och GrUU 17/2010 rd, s. 2). Av en lag ska det tydligt framgå vad man har för avsikt att föreskriva om genom förordning.

Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan även andra än i 80 § 1 mom. avsedda myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat.

Grundlagsutskottet har i sin utlåtandep Praxis konstaterat i fråga om tillämpningen av 80 § 2 mom. i grundlagen att jämfört med bemyndiganden att utfärda förordning räcker det för bemyndiganden av detta slag inte med det allmänna kravet på exakt avgränsning, utan de frågor som bemyndigandet gäller måste preciseras exakt i lag. Bemyndigandet ska enligt grundlagens uttryckliga bestämmelse ha ett exakt avgränsat tillämpningsområde (GrUU 46/2001 rd, s. 3/I och GrUU 16/2002 rd, s. 2/I). Sett ur ett grundlagsperspektiv är

andra myndigheters normgivningsrätt ett undantag (GrUB 10/1998 rd, s. 23/II och GrUU 16/2002 rd, s. 2/I). I samband med grundlagsreformen nämndes som exempel på myndigheters rätt att utfärda rättsnormer en teknisk reglering av smärre detaljer som inte inbegriper provningsrätt i någon större utsträckning (RP 1/1998 rd, s. 134/I, se även GrUU 16/2002, s. 2/I och GrUU 19/2002 rd, s. 5/I).

Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis behandlat även sådana särskilda skäl som avses i 80 § 2 mom. i grundlagen (GrUU 17/2004 rd, s. 3/II). Som särskilda skäl kan betraktas exempelvis att den verksamhet som regleringen gäller är förenad med en stor mängd yrkesmässiga särdrag. Grundlagsutskottet har upprepade gånger betonat att tolkningen av bestämmelserna om bemyndigande liksom också innehållet i bestämmelser och föreskrifter som utfärdas med stöd av dem inskränks direkt av 80 § 1 och 2 mom. i grundlagen (GrUU 48/2001 rd, s. 4, GrUU 1/2004, s. 2 och GrUU 19/2006 rd, s. 3).

Det föreslås att närmare bestämmelser om användning av uppgifter som gäller farkoster som urvalsgrund vid behov ska få utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt lagförslaget ska Trafiksäkerhetsverket få meddela närmare föreskrifter om hur förhandsanmälan och anmälningar som gäller registeruppgifter görs samt om de tekniska uppgifter för en farkost och dess motor som ska krävas för förhandsanmälan och registreringsanmälan. Lagen innehåller bemyndiganden för Trafiksäkerhetsverket att meddela närmare föreskrifter också om vilka tekniska uppgifter om en farkost och dess motor som ska antecknas i registreringsbeviset, om vilka registeruppgifter om näringsidkaren som ska antecknas i beviset, om registerbeteckningens tekniska egenskaper och om hur den märks ut, om provbeteckningens tekniska egenskaper och om hur den märks ut samt om de tekniska uppgifter om farkosten och dess motor som ska införas i registret. Föreskrifterna gäller närmast de tekniska förutsättningarna för registrering, och meddelandet av dem inbegriper inte provningsrätt i någon betydande utsträckning.

De föreslagna bestämmelserna om bemyndigande har beskrivits i detaljmotiveringen

under ”2 Närmare bestämmelser och föreskrifter”.

Det föreslås att myndigheters normgivningsrätt ska gälla tekniska detaljer och smärre detaljer som inte inbegriper provningsrätt i någon större utsträckning. Bemyndigandena har utformats med hänsyn till 80 § i grundlagen så att de blir tillräckligt exakta och noggrant avgränsade.

På de grunder som anförts ovan anser regeringen att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Överföring av offentliga förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter

Lagförslaget bör bedömas med hänsyn till 124 § i grundlagen eftersom det föreslås att skötseln av uppgifter som tidigare hört till en myndighet ska anförtros privata aktörer. Enligt grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Grundlagsutskottet har konstaterat att kravet på ändamålsenlighet är ett juridiskt villkor och att det från fall till fall måste bedömas om kravet uppfylls (GrUU 11/2006 rd). I detta sammanhang måste man bl.a. beakta vilken typ av förvaltningsuppgift det handlar om (GrUU 48/2010 rd). Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter.

Grundlagsutskottet har understrukit betydelsen av att kravet på rättssäkerhet och god förvaltning ska skrivas in i lag, när offentliga förvaltningsuppgifter direkt genom lag eller med stöd av lag överförs på andra än myndigheter (GrUB 10/1998 rd och GrUU 26/2001 rd).

Enligt 5 § i lagen om Trafiksäkerhetsverket (863/2009) kan Trafiksäkerhetsverket avtala om att rådgivningstjänster, kundtjänstuppgifter, dokumentserviceuppgifter och andra förvaltningserviceuppgifter som inte inbegriper utövande av betydande offentlig makt kan överföras till andra än myndigheter.

Det föreslås att registreringsuppdrag av biträdande art som gäller farkoster i huvudsak

ska skötas av avtalsregistrerare, som på basis av ett förvaltningsavtal som de ingått med Trafiksäkerhetsverket ska utföra uppdrag av biträdande art i anslutning till registreringsverksamheten. Mottagande av registreringsanmälningar med tillhörande handlingar och kontroll av dem för konstaterande av att förutsättningar för registrering finns, såsom kontroll av identiteten, registrering av uppgifterna i farkostregistret, sändande av handlingar för digitalisering och arkivering till Trafiksäkerhetsverket samt framställning av registreringsbevis och leverans av dem till kunderna är exempel på de viktigaste uppdragen för avtalsregistrerarna som kan betraktas som uppdrag med myndighetskaraktär. Avtalsregistrerarnas uppdrag handlar om rutinmässiga registreringsuppdrag och registreringsuppdrag av teknisk natur. De inrymmer inte användning av tvångsmedel. Registrering av farkoster ger inte heller upphov till äganderätt.

På grund av att de uppdrag som beskrivs i det föregående är av biträdande art och teknisk natur lämpar de sig väl för offentliga eller privata sammanslutningar. Det är ändamålsenligt att uppdragen överförs, särskilt med hänsyn till verksamhetsställenas placering. Genom avtalsregistrerarna kan registreringsställena få en tillräckligt omfattande geografisk täckning. Avsikten med överföringen av registreringsverksamhet på avtalsregistrerare är att uppnå en ändamålsenlig skötsel av uppdragen genom att det ordnas rikstäckande tillgång till tjänsterna via ett administrativt sett effektivt och enkelt förfarande utan att statsfinanserna belastas. Målet är att på detta sätt tillförsäkra kunderna smidiga och heltäckande möjligheter att registrera farkoster. Grundlagsutskottet har ansett att kravet på ändamålsenlighet uppfylls i en situation av detta slag som handlar om att förbättra tillgången på service, t.ex. när det gäller utfärdande av färdskrivarkort (GrUU 11/2004 rd). Även om registreringsuppdrag av biträdande art inrymmer utövande av offentlig makt finns det inga hinder för att de anförtros offentliga eller privata sammanslutningar enligt ett lagbaserat avtal, förutsatt att man genom bestämmelser ser till att rättsskyddet är tillräckligt när uppdragen utförs. I lagen tas det in bestämmelser om de

förfaranden som tillämpas när uppdragen fullgörs.

Den som sköter registreringsuppdrag har inte självständig prövnings- eller beslutanderätt vid registrering. Personen bedömer inte heller om uppgifterna är korrekta, utan Trafiksäkerhetsverkets system meddelar genom ett automatiskt felmeddelande om felaktiga uppgifter upptäcks. Datasystemet skapar ett registreringsbeslut. I situationer när en registrering inte kan slutföras blir kunden hänvisad till Trafiksäkerhetsverket. Också i samband med framställning av registreringsbevis och leverans av dem till kunderna utövar avtalsregistrerarna offentlig makt, men saknar självständig prövningsrätt.

Kraven på rättssäkerhet och god förvaltning uppfylls på det sätt som förutsätts i 124 § i grundlagen bl.a. genom bestämmelser om behörighetsvillkor för avtalsregistrerare och om tillsyn över verksamheten. Vilka förfaranden som tillämpas för säkerställande av att de personer som utför registreringarna har tillräcklig yrkesskicklighet fastställs i de avtal om registreringsverksamhet som ingås med Trafiksäkerhetsverket. Utförandet av uppgifterna kräver ingen särskild utbildning, men den specialyrkeskunskap som krävs kan fås t.ex. genom praktiska övningar eller genom specialutbildning som arrangeras av Trafiksäkerhetsverket.

Avtalsregistreraren ska ha sådana datakommunikationsförbindelser och sådan nivå på datasystemet samt sådan övrig teknisk, ekonomisk och operativ beredskap som krävs för att uppdragen ska kunna skötas på behörigt sätt. Avtalsregistreraren ska se till att kunderna behandlas på lika villkor samt sörja för dokumentssäkerheten, lokalsäkerheten och dataskyddet.

Enligt lagförslaget ska Trafiksäkerhetsverket utöva tillsyn över avtalsregistrerarens registreringsverksamhet. För tillsynen har Trafiksäkerhetsverket rätt att företa inspektioner i avtalsregistrerarens lokaler och trots sekretessbestämmelserna ta del av handlingar som ansluter sig till registreringsverksamhet.

I lagen föreslås det också hänvisningar till allmänna förvaltningslagar, även om grundlagsutskottet har ansett att det inte längre är nödvändigt att med anledning av 124 § i

grundlagen ta in hänvisningar till dem (GrUU 13/2010 rd, GrUU 46/2002 rd, s. 10, GrUU 33/2004 rd, s. 7/II, GrUU 11/2006 rd, s. 3). Grundlagsutskottet har dock ansett att hänvisningar till allmänna förvaltningslagar kan tas in, förutsatt att det i paragrafen ingår en heltäckande förteckning över de tillämpliga allmänna förvaltningslagarna (GrUU 37/2010 rd). Det har ansetts att hänvisningarna till de allmänna lagarna behövs eftersom det i lagen föreslås en bestämmelse om undantag från jävsbestämmelserna i förvaltningslagen. Det föreslås att 28 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen inte ska tillämpas på personer som sköter registreringsuppdrag.

Omprövning av registreringsbeslut som Trafiksäkerhetsverket fattat får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen. Beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av omprövningsbegäran ska få överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Över förvaltningsdomstolens beslut ska besvär få anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Eftersom avtalsregistrerare eller personer anställda av en sådan inte fattar registreringsbeslut, behöver det inte föreskrivas om omprövning i fråga om registreringsverksamheten. På sådana andra ärenden än dem som hänför sig till den egentliga registreringen, såsom avtalsregistrerarens verksamhet, tillämpas de allmänna förvaltningslagarna.

Huruvida det straffrättsliga tjänsteansvaret omfattar offentliga förvaltningsuppgifter som inte innefattar utövning av offentlig makt har

delvis gett rum för tolkning. Grundlagsutskottet konstaterade i sitt betänkande om den nya regeringsformen att det är särskilt viktigt att säkerställa att den som utövar offentlig makt är tjänsteman i den mening som avses i strafflagen, om ett förvaltningsuppdrag inom ramen för en paragraf kan innebära utövning av offentlig makt (GrUB 10/1998 rd). Grundlagsutskottet har i sin senare praxis konstaterat att skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter kräver att personerna i fråga handlar under tjänsteansvar, utan att uttryckligen ta ställning till om tjänsteansvaret förutsätter att det är fråga om utövning av offentlig makt (GrUU 1/2008 rd, GrUU 33/2004 rd). Utskottet har dock konstaterat att en föreslagen paragraf där det straffrättsliga ansvaret begränsats till utövning av offentlig makt var förenlig med de krav som utskottet i praktiken uppställt (GrUU 59/2010 rd). I denna proposition föreslås det att straffrättsligt tjänsteansvar ska gälla personer som sköter registreringsuppdrag när de utför uppgifter som avses i denna lag.

I enlighet med det som anförts ovan innehåller den föreslagna lagen inga från grundlagssynpunkt problematiska inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna. De föreslagna bestämmelserna om överlåtande av uppdrag till andra än myndigheterna harmonierar också med grundlagen. Det är därför motiverat att anse att lagförslagen i propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om farkostregistret**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Farkostregistret

I denna lag finns det bestämmelser om registrering av farkoster och deras motorer, om farkostregistrets datainnehåll och om behandling av registrerade uppgifter samt om registreringsverksamheten.

Farkostregistret förs av Trafiksäkerhetsverket. Trafiksäkerhetsverket får använda registret vid skötseln av sina i lag föreskrivna uppgifter och förpliktelser.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) på sekretess för och utlämnande av uppgifter i registret och personuppgiftslagen (523/1999) på annan behandling av personuppgifter.

Farkoster som registrerats i enlighet med denna lag får inte samtidigt vara införda i fartygsregistret enligt fartygsregisterlagen (512/1993) eller i fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs (690/2010).

På en farkosts nationalitet och rätt att föra finsk flagg tillämpas 1 kap. 1 § i sjölagen (674/1994).

2 kap.

Registrering av farkoster

3 §

Registreringspliktiga farkoster

Fritidsbåtar, nöjesfartyg, hyresbåtar, vattenskotrar och andra farkoster med motor vars effekt enligt tillverkarens uppgift är minst 15 kilowatt, samt farkoster med motor eller segel vars skrovlängd enligt tillverkarens uppgift är minst 5,5 meter ska registreras så som föreskrivs i denna lag och bestäms med stöd av denna lag.

4 §

Undantag från registreringsplikten

Registreringsplikten gäller inte

1) farkoster vars ägare eller innehavare är försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet,

2) farkoster som hör till ett fartyg som har registrerats enligt fartygsregisterlagen eller till ett fartyg som har införts i fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs,

3) fartyg som med stöd av 4 § i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens

gemensamma fiskeripolitik (1139/1994) har registrerats i fiskefartygsregistret för insjöfartyg eller en farkost som hör till ett sådant fartyg,

4) farkoster som är avsedda endast för tävlingsbruk.

5 §

Användning av en registreringspliktig farkost

En registreringspliktig farkost får inte användas i sjötrafik innan den förts in i registret, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

En farkost som befinner sig tillfälligt i Finland och vars ägare eller innehavare varken har hemkommun, hemvist eller hemort i Finland får användas i Finland utan att den anmäls till registret.

En farkost som har registrerats i landskapet Åland får användas tillfälligt på annat håll i Finland utan att den anmäls till registret.

6 §

Förhandsanmälan

Identifieringsuppgifter och tekniska uppgifter om en ny farkost och farkostens motor som uppfyller gällande krav i Finland kan anmälas till Trafiksäkerhetsverket innan farkosten och dess motor första gången registreras i Finland. De uppgifter som lämnats i förhandsanmälan behöver inte anmälas i samband med första registrering enligt 8 §.

Förhandsanmälan får göras av en farkoststillverkare eller motortillverkare eller av dennes företrädare eller av en importör som

1) är en i Finland registrerad juridisk person,

2) är solvent och sakkunnig,

3) har eller av tillverkaren får tillgång till de tekniska uppgifterna om en farkosts eller motors konstruktion och utrustning och tillgång till uppgifterna om försäkringar om överensstämmelse, och

4) har ingått avtal med Trafiksäkerhetsverket om lämnande av uppgifter.

Innan ett avtal som avses i 2 mom. 4 punkten ingås ska den sökande visa för Trafiksäkerhetsverket att den sökande uppfyller kraven i 2 mom. 1–3 punkten.

Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om hur förhandsanmälan görs och om de identifieringsuppgifter och tekniska uppgifter för en farkost och en motor som krävs i förhandsanmälan.

7 §

Registreringsanmälan

De uppgifter som behövs för första registrering av en registreringspliktig farkost och dess motor och ändringar i uppgifterna samt uppgifter om slutlig avregistrering ska anmälas till Trafiksäkerhetsverket, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om hur registreringsanmälan görs.

8 §

Första registrering

Innan en farkost tas i sjötrafik i Finland för första gången är ägaren skyldig att göra en skriftlig registreringsanmälan till Trafiksäkerhetsverket, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Första registrering förutsätter att Trafiksäkerhetsverket får utredning över

1) ägaren till och innehavaren av farkosten och dess motor,

2) farkostens och dess motors identifieringsuppgifter och tekniska uppgifter,

3) att farkosten och dess motor har sådana försäkringar om överensstämmelse som gäller i Finland,

4) farkostens användningsändamål och den kommun som farkosten i huvudsak används i.

Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om de tekniska uppgifter om farkoster och deras motorer som ska uppges vid första registrering.

9 §

Ändringsregistrering

Ägaren till en registrerad farkost är skyldig att göra en skriftlig anmälan till Trafiksäkerhetsverket om en ändring i de uppgifter i registret som avses i 8 § 2 mom. inom 30 dagar från ändringen, om inte något annat föreskrivs i denna lag. En ändring behöver dock inte anmälas, om den gäller namn, personbeteckning, adress eller hemkommun för en ägare eller innehavare som har personbeteckning eller en sådan persons dödsfall eller om den gäller kontaktinformationen för en juridisk person vars företags- och organisationsnummer har införts i registret.

Innehavaren av en registrerad farkost är skyldig att göra en skriftlig anmälan till Trafiksäkerhetsverket om ändringar i registrets tekniska uppgifter om farkosten och dess motor och ändringar i registrets uppgifter om farkostens användningsändamål och den kommun som farkosten i huvudsak används i inom 30 dagar från det att uppgifterna ändrats.

Ändringsregistrering förutsätter att Trafiksäkerhetsverket får utredning över ändringar som gäller

- 1) ägaren till eller innehavaren av farkosten och dess motor,
- 2) de tekniska uppgifterna om farkosten eller dess motor,
- 3) farkostens användningsändamål eller den kommun som farkosten i huvudsak används i.

10 §

Slutlig avregistrering

Ägaren till en registrerad farkost eller motor är skyldig att inom 30 dagar från det att farkosten eller motorn förstörts, skrotats eller demonterats göra en skriftlig anmälan till Trafiksäkerhetsverket om att farkosten eller motorn tagits slutligt ur sjötrafik i Finland, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

En anteckning om slutlig avregistrering av en farkost eller dess motor görs endast, om Trafiksäkerhetsverket lämnas tillförlitlig ut-

redning om att farkosten eller dess motor har förstörts, skrotats eller demonterats.

11 §

Registreringsbevis

Trafiksäkerhetsverket utfärdar ett registreringsbevis över första registrering. I registreringsbeviset antecknas namnet på farkostens ägare och innehavare. Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka tekniska uppgifter om en farkost och dess motor som ska antecknas i registreringsbeviset.

I registreringsbeviset antecknas uppgift om farkostens finska nationalitet, om farkosten är finsk på det sätt som avses i 1 kap. 1 § i sjölagen när farkosten registreras.

Trafiksäkerhetsverket utfärdar ett nytt registreringsbevis, om de uppgifter som antecknats i registreringsbeviset ändras.

Registreringsbevis ska medföras vid användning av en farkost. En registreringsanmälan om första registrering som gjorts i farkostregistret berättigar dock till att använda farkosten utan registreringsbevis i 30 dagar från det att registreringsanmälan gjorts.

Trafiksäkerhetsverket fastställer en mall för registreringsbeviset.

Trafiksäkerhetsverket svarar för att registreringsbevis framställs och levereras till kunderna. Trafiksäkerhetsverket kan sköta denna uppgift genom att anlita tjänster från en privat eller offentlig serviceproducent. När verksamheten i fråga organiseras ska 6 kap. iakttas.

12 §

Registerbeteckning

I samband med första registrering tilldelar Trafiksäkerhetsverket farkosten en registerbeteckning som identifierar den. Registerbeteckningen består av en bokstavs- och sifferserie. Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om registerbeteckningens tekniska egenskaper och om hur den märks ut.

En registreringspliktig farkost får inte användas, om den inte är försedd med registerbeteckning.

Om en farkost också har registrerats i det i 4 § 3 punkten avsedda fiskefartygsregistret för insjöfartyg, behöver farkosten inte förseas med registerbeteckning enligt denna lag.

13 §

Provbeteckning

Trots vad som föreskrivs i 5 § 1 mom. får tillverkaren, importören, försäljaren eller reparatören av en farkost eller dess motor eller någon annan motsvarande näringsidkare använda en icke-registrerad farkost vid provkörning, säljfrämjande verksamhet och annan liknande verksamhet som direkt sammanhänger med utövandet av näringen, om Trafiksäkerhetsverket på skriftlig ansökan har gett näringsidkaren en provbeteckning.

En provbeteckning gäller tills vidare. En provbeteckning kan återkallas, om näringsidkaren har meddelat att näringsidkaren avstår från den, om näringsidkaren har använt provbeteckningen i strid med denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av den eller om det finns någon annan särskild orsak till att återkalla provbeteckningen.

Trafiksäkerhetsverket ger näringsidkaren ett bevis över att provbeteckning har beviljats. Beviset ska medföras vid användning av farkosten. En icke-registrerad farkost ska förseas med en provbeteckning, om farkosten används i enlighet med 1 mom.

På beviset över provbeteckning tillämpas vad som i 11 § 5 och 6 mom. föreskrivs om registreringsbevis.

Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om provbeteckningens tekniska egenskaper och om hur den märks ut samt om vilka registeruppgifter om näringsidkaren som ska antecknas i beviset.

3 kap.

Registrets datainnehåll

14 §

De registrerade

I registret får det införas behövliga uppgifter om ägare till och innehavare av en farkost och dess motor samt uppgifter om näringsidkare som har fått en provbeteckning.

15 §

Basuppgifter som registreras

Som basuppgifter om fysiska personer som är ägare till eller innehavare av en farkost och dess motor får det i registret föras in namn, medborgarskap och personbeteckning eller, om personbeteckning saknas, födelse-datum, födelsehemkommun eller födelseort utomlands och födelsestat samt adress och annan kontaktinformation, hemkommun, kontaktspråk och uppgift om personens dödsfall.

Som basuppgifter om juridiska personer som är ägare till eller innehavare av en farkost och dess motor samt som basuppgifter om näringsidkare som har fått en provbeteckning får det i registret föras in namn, företags- och organisationsnummer, hemvist eller hemort, adress och annan kontaktinformation samt kontaktspråk.

16 §

Andra uppgifter som registreras

I fråga om såväl fysiska som juridiska personer får det i registret utöver basuppgifter föras in för registrets syfte behövlig information

1) om begränsning av utlämnande av uppgifter enligt 27 §,

2) om konkurs, skuldsanering eller företagsanering.

17 §

Uppgifter som införs om farkoster och motorer

Sådana uppgifter om farkoster, tillhörande anordningar och motorer som syftet med registret förutsätter får införas i registret enligt följande:

- 1) tekniska uppgifter och identifieringsuppgifter,
- 2) uppgifter om besiktning och andra tekniska kontroller,
- 3) uppgifter som gäller farkostens användningsändamål och den kommun som farkosten i huvudsak används i,
- 4) uppgifter om slutlig avregistrering,
- 5) uppgifter om utsökning,
- 6) uppgifter om tillgrepp.

Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som avses i 1 mom. 1–4 punkten.

18 §

Korrigerings av registeruppgifter

Bestämmelser om korrigerings av personuppgifter finns i 29 § personuppgiftslagen.

Trafiksäkerhetsverket ska korrigera och komplettera de registeruppgifter som gäller en juridisk person, en farkost och dess motor efter att ha fått en tillförlitlig utredning om att en uppgift i registret är felaktig eller har ändrats eller om skyldigheten att anmäla farkosten till registret har försumrats. Om korrigerings påverkar ägarens eller innehavarens rättigheter, ska Trafiksäkerhetsverket innan det gör korrigerings ge farkostens ägare eller innehavare möjlighet att uttala sig om huruvida korrigerings är befogad. När korrigerings har gjorts ska Trafiksäkerhetsverket underrätta farkostens ägare och innehavare om den.

En i 1 och 2 mom. avsedd felaktig uppgift får sparas i två år efter det att felet korrigerats, om detta behövs för att trygga den registrerades, någon annan parts eller Trafiksäkerhetsverkets rättigheter. En sådan uppgift får användas endast för att trygga den registrerades, någon annan parts eller Trafiksäkerhetsverkets rättigheter.

19 §

Avförande av personuppgifter ur registret

Personuppgifter som hänför sig till farkoster ska avföras ur registret när två år förflutit från utgången av det år under vilket farkosten slutgiltigt har avregistrerats.

4 kap.

Trafiksäkerhetsverkets rätt att få uppgifter

20 §

Rätt att få uppgifter från myndigheter

Trots sekretessbestämmelserna har Trafiksäkerhetsverket rätt att för skötseln av sina i denna lag föreskrivna uppgifter få uppgifter enligt följande:

1) ur befolkningsdatasystemet uppgifter om en persons namn, namnändring, personbeteckning, adress och annan kontaktinformation, hemkommun, kontaktspråk, finskt medborgarskap och dödsfall samt uppgifter om sådana begränsningar av utlämnandet av uppgifter som avses i 36 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009),

2) ur Patent- och registerstyrelsens och Skatteförvaltningens företags- och organisationsdatasystem i 15 § 2 mom. avsedda uppgifter om juridiska personer,

3) från utsökningsmyndigheterna uppgifter om utsökning, säkringsåtgärder och andra verkställighetsåtgärder som gäller en farkost,

4) från polisen uppgifter om tillgrepp av en registrerad farkost och motor,

5) från Tullen uppgifter om utförelse ur landet av en registrerad farkost,

6) från Kommunikationsverket uppgifter om radiotillstånd.

Uppgifterna översänds genom teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form i enlighet med vad som avtalas med Trafiksäkerhetsverket.

21 §

Rätt att få uppgifter från andra än myndigheter

Trots sekretessbestämmelserna har Trafiksäkerhetsverket rätt att från andra än myndigheter få upplysningar enligt följande:

1) från tillverkaren eller importören av en farkost eller motor eller från tillverkarens eller importörens företrädare för förande av registret behövliga tekniska uppgifter och identifieringsuppgifter om farkosten och dess motor,

2) från besiktningsförrättare uppgifter om besiktning,

3) från den som utför registrering uppgifter som gäller registreringsuppdrag eller framställningen och leveransen av registreringsbevis.

Uppgifterna översänds genom teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form i enlighet med vad som avtalas med Trafiksäkerhetsverket.

5 kap.

Uppgifternas offentlighet och utlämnande av uppgifter

22 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter

De uppgifter som finns i farkostregistret får lämnas ut endast, om förutsättningarna enligt denna lag för att lämna ut uppgifter är uppfyllda och inte något annat följer av en persons rätt att förbjuda att uppgifter om honom eller henne lämnas ut. Om det finns grundad anledning att misstänka att utlämnande av en uppgift kränker en persons integritetsskydd, intressen eller rättigheter eller äventyrar statens säkerhet, får uppgiften inte lämnas ut.

För att lämna ut uppgifter till mottagare i andra än i enskilda fall krävs Trafiksäkerhetsverkets tillstånd.

23 §

Utlämnande av offentliga uppgifter i enskilda fall

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har var och en rätt att i enskilda fall få i registret införda offentliga uppgifter enligt följande:

1) på basis av en farkosts registerbeteckning uppgifter om farkosten, om namn, adress och annan kontaktinformation för farkostens ägare och innehavare samt besiktningsuppgifter,

2) på basis av provbeteckning uppgifter om en näringsidkare, näringsidkarens adress och annan kontaktinformation samt företags- och organisationsnummer.

Med stöd av 1 mom. 1 punkten får också uppgifter om farkostens tidigare ägare eller innehavare lämnas ut i begränsad utsträckning.

Uppgifterna kan lämnas ut genom teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form i enlighet med vad som avtalas med Trafiksäkerhetsverket.

24 §

Utlämnande av offentliga uppgifter i elektronisk form

Offentliga personuppgifter och andra offentliga uppgifter i registret får lämnas ut genom teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form

1) till myndigheter för skötsel av i lag föreskrivna uppgifter eller förpliktelser,

2) till försäkringsbolag för skötsel av försäkring och försäkringssystem som gäller farkoster,

3) till Olycksutredningscentralen för undersökning av räddningsoperationer och olyckor,

4) till den som utför registrering uppgifter för fullgörande av i lag föreskrivna registreringsuppdrag med avseende på farkoster,

5) till registermyndigheten i landskapet Åland för fullgörande av registreringsuppgifter och övervakningsåtgärder som gäller farkoster i landskapet Åland,

6) till myndigheter i Europeiska unionens medlemsstater och i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, till Europeiska kommissionen och till myndigheter som avses i internationella överenskommelser för skötsel av förpliktelser som följer av Europeiska unionens lagstiftning eller internationella överenskommelser som är bindande för Finland,

7) av grundad anledning i enskilda fall till myndigheter utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för fullgörande av myndighetsuppgifter där.

Innan uppgifter lämnas ut ska mottagaren lägga fram utredning om skydd för uppgifterna. Mottagaren får lämna uppgifter vidare endast för skötsel av i lag föreskrivna uppgifter.

25 §

Vidareutlämnande av uppgifter

Uppgifter som fåtts ur farkostregistret, med undantag av uppgifter som fåtts i enskilda fall, får inte lämnas vidare till tredje part utan Trafiksäkerhetsverkets tillstånd. Myndigheter har dock rätt att lämna uppgifter vidare, om det sker med stöd av lag, en förpliktelse i en internationell överenskommelse som är bindande för Finland eller Europeiska unionens lagstiftning.

26 §

Utlämnande av uppgifter för andra ändamål

Uppgifter ur registret får lämnas ut enligt följande:

1) en fysisk persons namn och adress eller annan kontaktinformation för opinions- och marknadsundersökningar, för direktmarknadsföring samt för annan adress- och informationstjänst,

2) för uppdatering av kontaktinformation och farkostuppgifter i kundregister,

3) för verksamhet som hänför sig till finansiering och försäkring av farkoster, besiktning, försäljning av reservdelar och service samt för meddelande av information om förbud, förelägganden eller fara som har sam-

band med farkoster eller för annan med dessa jämförbar verksamhet.

De uppgifter som avses i 1 mom. kan överlämnas också genom teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

Uppgifter får lämnas ut enligt 1 mom. endast, om den verksamhet för vilken uppgifterna begärs avser säkerheten i sjötrafiken, farkoster, farkosttrafiken eller miljöolägenheter som orsakas av farkosttrafiken.

Som urvalsgrund när personuppgifter lämnas ut för opinions- och marknadsundersökningar, direktmarknadsföring och annan adress- och informationstjänst får användas en persons adress eller annan kontaktinformation, hemkommun, ålder, kön, kontaktspråk och uppgifter som gäller farkosten samt dessutom en identifieringsuppgift med anknytning till personen. Närmare bestämmelser om användningen av uppgifter som gäller farkoster som urvalsgrund får utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §

Övriga begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter

En person har, utöver vad som föreskrivs i 30 § i personuppgiftslagen, rätt att förbjuda att hans eller hennes adress och annan kontaktinformation lämnas ut till andra än myndigheter eller för andra ändamål än fullgörande av lagstadgade uppgifter.

När en sådan begränsning av utlämnande av uppgifter som avses i 20 § 1 mom. 1 punkten och som finns införd i befolkningsdatasystemet överförs till farkostregistret ska begränsningen utvidgas till att omfatta även namn när det är fråga om en fysisk person. En begränsning av utlämnande av uppgifter hindrar inte att personuppgifter lämnas ut till myndigheter, avtalsregistrerare eller framställare av registreringsbevis för farkoster.

När uppgifter som omfattas av en i 2 mom. avsedd begränsning av utlämnande av uppgifter lämnas ut ska mottagaren samtidigt underrättas om utlämningsbegränsningen samt om begränsningar som gäller användning av och skydd för uppgifterna. Av särskilda skäl behöver Trafiksäkerhetsverket

dock inte underrätta mottagaren om utlämningsbegränsningen, om den uppgift som lämnas ut och dess användningsändamål är sådana att syftet med utlämningsbegränsningen inte bedöms äventyras av att mottagaren inte underrättas om den.

6 kap.

Registreringsverksamhet

28 §

Anordnande av registreringsverksamhet

Trafiksäkerhetsverket svarar för anordnande av registreringsverksamhet som gäller farkoster och deras motorer. Trafiksäkerhetsverket skaffar de tjänster av biträdande art som behövs för skötseln av registreringsverksamheten från offentliga eller privata sammanslutningar (avtalsregistrerare).

De uppdrag av biträdande art som avtalsregistrerarna sköter är mottagning av registreringsanmälningar om farkoster och deras motorer och kontroll av de uppgifter som krävs, införande av registreringsanmälan, uppgifterna om en farkost och dess motor i farkostregistret, sändande av handlingar för digitalisering och arkivering till Trafiksäkerhetsverket, framställning av registreringsbevis och leverans av dem till kunderna samt övriga tekniska uppdrag av biträdande art som direkt hänför sig till registreringen.

Avtalsregistrerarna får inte behandla registreringsanmälningar som innefattar bedömning av om förutsättningarna för registrering uppfylls eller registreringsanmälningar om slutlig avregistrering. Sådana registreringsanmälningar ska avtalsregistrerarna överföra till Trafiksäkerhetsverket för avgörande.

Trafiksäkerhetsverket ska se till att det finns uppdaterade uppgifter om avtalsregistrerarna i en elektronisk tjänst som är tillgänglig för alla.

29 §

Allmänna krav som gäller avtalsregistrerare

En avtalsregistrerare ska vara tillförlitlig och yrkesmässigt sakkunnig. Avtalsregistre-

raren ska ha sådana datakommunikationsförbindelser och sådan nivå på datasystemet samt sådan övrig teknisk, ekonomisk och operativ beredskap som krävs för att uppdragen ska kunna skötas på behörigt sätt. Avtalsregistreraren ska se till att kunderna behandlas lika och på behörigt sätt sörja för dokumentets säkerheten, lokalsäkerheten och data-skyddet.

När avtalsregistrerarna utför offentliga förvaltningsuppgifter ska de iakta förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, samiska språklagen (1086/2003) och personuppgiftslagen. På dem som är anställda hos avtalsregistrerare och utför registreringar tillämpas dock inte 28 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen.

På dem som är verksamma inom registreringsverksamheten tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

30 §

Bedömning av tillförlitligheten när det gäller avtalsregistrerare och lämpligheten när det gäller personer som har ansvarsställning inom registreringsverksamheten eller som utför registreringar

En avtalsregistrerare kan betraktas som tillförlitlig, om ingen av medlemmarna och ersättarna i dess styrelse eller förvaltningsråd, bolagsmännen och andra i dominerande ställning, de som har ansvarsställning inom registreringsverksamheten, de som utför registreringar och verkställande direktören genom sin verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet eller utföra registreringar.

En avtalsregistrerare kan dock inte betraktas som tillförlitlig, om de som är i dominerande ställning inom avtalsregistreraren är belagda med näringsförbud eller har meddelats näringsförbud under de senaste fem åren.

En avtalsregistrerare kan inte heller betraktas som tillförlitlig, om en person som avses i 1 mom.

1) under de senaste tio åren har dömts till fängelse i två år eller mer,

2) under de senaste fem åren har dömts till straff för ett allvarligt brott mot bestämmelser om registrering av trafikmedel, besiktning, beskattning, bokföring eller resursförvaltning eller till fängelse i mer än sex månader för något annat brott som anses visa att personen eller sammanslutningen är uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet, eller

3) under de tre senaste åren har dömts till fängelse i sex månader eller mindre eller till upprepade bötesstraff för brott som anses visa att personen är uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet.

Trafiksäkerhetsverket beslutar om huruvida de personer som avses i 1 mom. kan betraktas som lämpliga för att bedriva registreringsverksamhet och utföra registreringar.

31 §

Personregisteruppgifter

Trafiksäkerhetsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att ur straffregistret få uppgifter som behövs för utredning av de lämplighetskrav som ställs på de personer som avses i 30 § 1 mom. och för tillsynen. Uppgifter om brott får lämnas ut till en avtalsregistrerare som motivering för hävning av ett avtal.

32 §

Avtal om registreringsverksamhet

Ett avtal om registreringsverksamhet ska omfatta åtminstone följande:

1) omfattningen av avtalsregistrerarens registreringsverksamhet,

2) förfaranden som säkerställer att den som utför registrering har tillräcklig yrkesskicklighet,

3) hur det dataskydd som förutsätts i registreringsuppdrag ska påvisas,

4) tillsynen över registreringsuppdrag och andra metoder genom vilka Trafiksäkerhets-

verket kan säkerställa att uppdragen sköts på behörigt och effektivt sätt,

5) den ersättning som Trafiksäkerhetsverket betalar till avtalsregistreraren och övriga villkor i enlighet med vilka avtalsregistreraren ska sköta registreringsverksamheten.

33 §

Uppsägning och hävning av avtal om registreringsverksamhet

Trafiksäkerhetsverket får säga upp eller häva ett avtal om registreringsverksamhet, om avtalsregistreraren inte längre uppfyller de i 29 § föreskrivna allmänna kraven på avtalsregistrerare eller om avtalsregistreraren väsentligt försummar skötseln av de registreringsuppdrag om vilka avtalas i avtalet om registreringsverksamhet.

34 §

Tillsyn

Trafiksäkerhetsverket utövar tillsyn över avtalsregistrerarens registreringsverksamhet. För tillsynen har Trafiksäkerhetsverket rätt att företa inspektioner i avtalsregistrerarens lokaler och trots sekretessbestämmelserna ta del av handlingar som hänför sig till registreringsverksamheten. Tillsyn får inte utövas i utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektion av lokaler ska 39 § i förvaltningslagen iakttas.

35 §

Tystnadsplikt

Den som är anställd hos avtalsregistreraren får inte för utomstående röja uppgifter som han eller hon har fått från Trafiksäkerhetsverket om ett brott begånget av en i 30 § avsedd person och som Trafiksäkerhetsverket har fått ur straffregistret med stöd av 31 §.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

36 §

Förbud att ändra registeruppgifter

Trafiksäkerhetsverket får förbjuda ändring av registeruppgifter som gäller en farkost eller dess motor för viss tid och göra en anteckning om detta i registret, om verket får kännedom om en uppenbar oklarhet i fråga om äganderätten till eller identifieringsuppgifterna om farkosten eller motorn.

37 §

Avgifter

För införande av uppgifter i registret och för utlämnande av uppgifter ur registret som kopior samt för andra informationstjänster enligt denna lag tas avgifter ut enligt de grunder som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

38 §

Hänvisning till strafflagen

Bestämmelser om straff för brott mot tystnadsplikten enligt 35 § finns i 38 kap. 1 och 2 § och 40 kap. 5 § i strafflagen (39/1889).

Bestämmelser om straff för registeranteckningsbrott finns i 16 kap. 7 § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för usurpation av tjänstemannabefogenhet finns i 16 kap. 9 § i strafflagen.

39 §

Farkostregistreringsförseelse

En ägare till en farkost som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) försummar att innan farkosten tas i bruk göra den registreringsanmälan som avses i 8 § 1 mom.,

2) försummar att inom föreskriven tid göra den ändringsregistrering som avses i 9 § 1 mom., eller

3) försummar att inom föreskriven tid göra den anmälan om slutlig avregistrering som avses i 10 § 1 mom., ska för *farkostregistreringsförseelse* dömas till böter.

För farkostregistreringsförseelse döms också en innehavare av en farkost som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar att inom föreskriven tid göra den ändringsregistrering som avses i 9 § 2 mom.

Bestämmelser om ordningsbot som påföljd för farkostregistreringsförseelse finns i 2 a kap. 9 § i strafflagen och i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av den paragrafen.

40 §

Förseelse mot användningsförbud

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet använder en farkost

1) innan farkosten har förts in i farkostregistret, i strid med 5 § 1 mom.,

2) utan att farkosten är försedd med registerbeteckning, i strid med 12 § 2 mom., eller

3) utan att farkosten är försedd med provbeteckning, i strid med 13 § 3 mom.,

ska för *förseelse mot användningsförbud* dömas till böter.

Bestämmelser om ordningsbot som påföljd för förseelse mot användningsförbud finns i 2 a kap. 9 § i strafflagen och i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av den paragrafen.

41 §

Åtgärdseftergift

Om en förseelse som avses i 39 eller 40 § är ringa med hänsyn till omständigheterna, behöver åtal för förseelsen inte väckas och straff inte dömas ut.

Om en förseelse uppenbart är sådan som avses i 1 mom., får Trafiksäkerhetsverket, polisen, Gränsbevakningsväsendet eller Tullen utan att vidta andra åtgärder ge den skyldige en anmärkning.

42 §

Ändringsökande

Omprövning av beslut som Trafiksäkerhetsverket meddelat med stöd av denna lag får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

Beslut som Trafiksäkerhetsverket meddelat med anledning av omprövningsbegäran får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvär över förvaltningsdomstolens beslut får anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

I beslut som gäller korrigerings av personuppgifter får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i personuppgiftslagen, och i beslut som gäller avgifter som tas ut hos kunderna får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.

43 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs lagen om farkostregistret (976/2006).

Om en farkost har registrerats i både fartygsregistret och farkostregistret eller i både farkostregistret och fiskefartygsregistret enligt lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs, ska ägaren göra anmälan för avregistrering av farkosten ur det ena registret inom ett år från ikraftträdandet av denna lag.

2.

Lag

om ändring av 22 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) 22 § 1 mom. 19 punkten, sådan den lyder i lag 479/2010, som följer:

22 §

Gränsbevakningsväsendets rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem

Utöver vad som föreskrivs i gränsbevakningslagen eller i någon annan lag har gränsbevakningsväsendet utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att för att utföra sina uppdrag och föra sina personregister ur vissa register få nödvändiga uppgifter enligt följande:

19) för övervakning av sjötrafiken, upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning, räddningsuppdrag och uppdrag som avses i lagen om sjöfartsskydd eller för påförande av påföljdsavgift för transportörer, ur det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (/) och ur Ålands fritidsbåtsregister behövliga uppgifter om båtar och ägare till och innehavare av båtar,

-----
Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av 2 § i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar (1307/2007) 2 § 3 mom.
som följer:

2 § om bränsleavgiften vad som föreskrivs i la-
Tillämpning av andra lagar gen om farkostregistret (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om inte annat föreskrivs i denna lag, gäller
för användning och utlämning av uppgifter

4.

Lag**om ändring av 13 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003) 13 § 1 mom. 10 punkten, sådan den lyder i lag 1181/2013, som följer:

13 §

Polisens rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem

Utöver vad som föreskrivs i någon annan lag har polisen trots sekretessbestämmelserna rätt att i enlighet med vad som avtalas om saken med den registeransvarige i fråga ur vissa register genom en teknisk anslutning eller som en datamängd få sådan information som polisen behöver för att utföra sina uppdrag och föra sina personregister, enligt följande:

_____

10) ur det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (/) och ur Ålands fritidsbåtsregister sådana uppgifter om båtar och ägare och innehavare av båtar som behövs för utförande av de uppgifter som anges i 1 kap. 1 § i polislagen och de uppdrag som avses i lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004) samt för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen,

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av 31 § i lagen om bekämpning av oljeskador**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bekämpning av oljeskador (1673/2009) 31 § 2 mom. 4 punkten som följer:

31 §

Bekämpningsmyndigheternas rätt till information

I kritiska lägen har de myndigheter som bekämpar fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få uppgifter som

behövs för bekämpningen av oljeskador och fartygskemikalieolyckor enligt följande:

-----
4) uppgifter om båtar samt båtarnas ägare och innehavare ur Trafiksäkerhetsverkets farkostregister och fritidsbåtsregistret vid registermyndigheten i landskapet Åland,

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av 14 § i sjöräddningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjöräddningslagen (1145/2001) 14 § 2 mom. 6 punkten som följer:

14 §

Rätt att få uppgifter av myndigheter

Gränsbevakningsväsendet har rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få följande uppgifter som behövs för planeringen av sjöräddningstjänstens beredskap samt i kritiska lägen för att utföra uppgifter inom sjöräddningstjänsten:

-----
6) uppgifter om båtar samt båtarnas ägare och innehavare ur Trafiksäkerhetsverkets farkostregister och fritidsbåtsregistret vid registermyndigheten i landskapet Åland,

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag**om ändring av 28 § i tullagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tullagen (1466/1994) 28 § 1 mom. 6 punkten, sådan den lyder i lag 406/2010, och fogas till 28 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 774/2003, 983/2007, 406/2010, 533/2010 och 961/2012, en ny 7 punkt som följer:

28 §

Trots sekretessbestämmelserna har Tullen rätt att, även med hjälp av en teknisk anslutning, få uppgifter som behövs för skötseln av Tullens åligganden enligt överenskommelse med den registeransvarige

6) ur bötesregistret de uppgifter om bötesstraff och verkställigheten av dem som införts i registret, ur Brottspåföljdsmyndighetens verkställighetsregister uppgifter om personer som avtjänar eller har avtjänat fängelsestraff samt ur det i justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem ingående rikssystemet för behandling av diarie- och ärendehanteringssuppgifter uppgifter om brottmål som är eller har varit anhängiga hos åklagarmyndigheterna eller vid domstol och ur registret över avgöranden och meddelan-

den om avgöranden uppgifter om avgöranden i brottmål och om avgörandenas laga kraft, om sådan information kan fås,

7) för de uppgifter som Tullen sköter enligt lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004), för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen, för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för förekommande, avslöjande och utredning av tullbrott ur det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (/) och ur Ålands fritidsbåtsregister behövliga uppgifter om båtar och deras ägare och innehavare.

Denna lag träder i kraft den

20 .

8.

Lag

om ändring av 2 a kap. 9 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 2 a kap. 9 § 6 mom., sådant det lyder i lag 475/2008, som föl-
jer:

2 a kap. _____

**Om böter, förvandlingsstraff och ord-
ningsbot**

9 §

Ordningsbotsförseelser

_____

Ordningsbot kan också bestämmas som på-
följd för farkostregistreringsförseelse enligt
39 § och förseelse mot användningsförbud
enligt 40 § i lagen om farkostregistret (/).

_____

_____

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

_____

9.

Lag**om ändring av 12 § i lagen om ordningsbotsförelser**

I enlighet med riksdagen beslut
ändras i lagen om ordningsbotsförelser (756/2010) 12 § 2 mom. som följer:

12 §

Förelser som gäller sjötrafik

För en uppsåtlig eller av oaktsamhet begången överträdelse av lagen om farkostregistret (/) föreläggs ordningsbot som följer:

1) den som äger en farkost, för försummelse att göra en registreringsanmälan enligt 8 § 1 mom. innan farkosten tas i bruk, ägaren eller innehavaren, för försummelse att göra en ändringsregistrering enligt 9 § 1 eller 2 mom. inom föreskriven tid eller ägaren, för för-

summelse att inom föreskriven tid göra en anmälan enligt 10 § 1 mom. om slutlig avregistrering, 35 euro, eller

2) för användning av farkost i strid med 5 § 1 mom. innan den har införts i registret och för användning i strid med 12 § 2 mom. av farkost som inte är försedd med registerbeteckning och för användning i strid med 13 § 3 mom. av farkost som inte är försedd med provbeteckning, 35 euro.

Denna lag träder i kraft samma dag som lagen om lagen om ordningsbotsförelser (756/2010).

10.

Lag**om ändring av 39 och 40 § i lagen om farkostregistret**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om farkostregistret (/) 39 och 40 § som följer:

39 §

Farkostregistreringsförseelse

En ägare till en farkost som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) försummar att innan farkosten tas i bruk göra den registreringsanmälan som avses i 8 § 1 mom.,

2) försummar att inom föreskriven tid göra den ändringsregistrering som avses i 9 § 1 mom., eller

3) försummar att inom föreskriven tid göra den anmälan om slutlig avregistrering som avses i 10 § 1 mom.,

ska för *farkostregistreringsförseelse* dömas till böter.

För farkostregistreringsförseelse döms också en innehavare av en farkost som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar att inom föreskriven tid göra den ändringsregistrering som avses i 9 § 2 mom.

Bestämmelser om ordningsbot som påföljd för farkostregistreringsförseelse finns i 12 § 2

mom. 1 punkten i lagen om ordningsbotsförseelser (756/2010).

40 §

Förseelse mot användningsförbud

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet använder en farkost

1) innan farkosten har förts in i farkostregistret, i strid med 5 § 1 mom.,

2) utan att farkosten är försedd med registerbeteckning, i strid med 12 § 2 mom., eller

3) utan att farkosten är försedd med provbeteckning, i strid med 13 § 3 mom.,

ska för *förseelse mot användningsförbud* dömas till böter.

Bestämmelser om ordningsbot som påföljd för förseelse mot användningsförbud finns i 12 § 2 mom. 2 punkten i lagen om ordningsbotsförseelser.

Denna lag träder i kraft samma dag som lagen om ordningsbotsförseelser.

Helsingfors den 20 mars 2014

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPIAINEN

Trafikminister *Merja Kyllönen*

2.

Lag**om ändring av 22 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) 22 § 1 mom. 19 punkten, sådan den lyder i lag 479/2010, som följer:

Gällande lydelse

22 §

Gränsbevakningsväsendets rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem

Utöver vad som föreskrivs i gränsbevakningslagen eller i någon annan lag har gränsbevakningsväsendet utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att för att utföra sina uppdrag och föra sina personregister ur vissa register få nödvändiga uppgifter enligt följande:

---

19) för övervakning av sjötrafiken, upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning, räddningsuppdrag och uppdrag som avses i lagen om sjöfartsskydd eller för påförande av påföljdsavgift för transportörer, ur det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (976/2006) och ur Ålands fritidsbåtsregister behövliga uppgifter om båtar och ägare och innehavare av båtar,

---

Föreslagen lydelse

22 §

Gränsbevakningsväsendets rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem

Utöver vad som föreskrivs i gränsbevakningslagen eller i någon annan lag har gränsbevakningsväsendet utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att för att utföra sina uppdrag och föra sina personregister ur vissa register få nödvändiga uppgifter enligt följande:

---

19) för övervakning av sjötrafiken, upprätthållande av gränssäkerheten, förundersökning, annan undersökning, räddningsuppdrag och uppdrag som avses i lagen om sjöfartsskydd eller för påförande av påföljdsavgift för transportörer, ur det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (/) och ur Ålands fritidsbåtsregister behövliga uppgifter om båtar och ägare *till* och innehavare av båtar,

---

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar (1307/2007) 2 § 3 mom.
som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpning av andra lagar

Om inte annat föreskrivs i denna lag, gäller för användning och utlämning av uppgifter om bränsleavgiften *i tillämpliga delar* vad som föreskrivs i lagen om farkostregistret (976/2006).

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpning av andra lagar

Om inte annat föreskrivs i denna lag, gäller för användning och utlämning av uppgifter om bränsleavgiften vad som föreskrivs i lagen om farkostregistret (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av 13 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003) 13 § 1 mom. 10 punkten, sådan den lyder i lag 1181/2013, som följer:

Gällande lydelse

13 §

Polisens rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem

Utöver vad som föreskrivs i någon annan lag har polisen trots sekretessbestämmelserna rätt att i enlighet med vad som avtalas om saken med den registeransvarige i fråga ur vissa register genom en teknisk anslutning eller som en datamängd få sådan information som polisen behöver för att utföra sina uppdrag och föra sina personregister, enligt följande:

-----
10) ur det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (976/2006) och ur Ålands fritidsbåtsregister sådana uppgifter om båtar och ägare och innehavare av båtar som behövs för utförande av de uppgifter som anges i 1 kap. 1 § i polislagen och de uppdrag som avses i lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004) samt för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen,

Föreslagna lydelse

13 §

Polisens rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem

Utöver vad som föreskrivs i någon annan lag har polisen trots sekretessbestämmelserna rätt att i enlighet med vad som avtalas om saken med den registeransvarige i fråga ur vissa register genom en teknisk anslutning eller som en datamängd få sådan information som polisen behöver för att utföra sina uppdrag och föra sina personregister, enligt följande:

-----
10) ur det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (/) och ur Ålands fritidsbåtsregister sådana uppgifter om båtar och ägare och innehavare av båtar som behövs för utförande av de uppgifter som anges i 1 kap. 1 § i polislagen och de uppdrag som avses i lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004) samt för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen,

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av 31 § i lagen om bekämpning av oljeskador**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bekämpning av oljeskador (1673/2009) 31 § 2 mom. 4 punkten som följer:

Gällande lydelse

31 §

Bekämpningsmyndigheternas rätt till information

I kritiska lägen har de myndigheter som bekämpar fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få uppgifter som behövs för bekämpningen av oljeskador och fartygskemikalieolyckor enligt följande:

-----
4) uppgifter om båtar samt båtarnas ägare och innehavare ur magistraternas farkostregister och farkostregistret för landskapet Ålands registermyndighet,

Föreslagen lydelse

31 §

Bekämpningsmyndigheternas rätt till information

I kritiska lägen har de myndigheter som bekämpar fartygsoljeskador och fartygskemikalieolyckor rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få uppgifter som behövs för bekämpningen av oljeskador och fartygskemikalieolyckor enligt följande:

-----
4) uppgifter om båtar samt båtarnas ägare och innehavare ur *Trafiksäkerhetsverkets* farkostregister och *fritidsbåtsregistret vid registermyndigheten i landskapet Åland*,

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av 14 § i sjöräddningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjöräddningslagen (1145/2001) 14 § 2 mom. 6 punkten som följer:

Gällande lydelse

14 §

Rätt att få uppgifter av myndigheter

Gränsbevakningsväsendet har rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få följande uppgifter som behövs för planeringen av sjöräddningstjänstens beredskap samt i kritiska lägen för att utföra uppgifter inom sjöräddningstjänsten:

6) uppgifter om båtar samt båtarnas ägare och innehavare ur magistraternas och Ålands landskapsstyrelses båtregister,

Föreslagen lydelse

14 §

Rätt att få uppgifter av myndigheter

Gränsbevakningsväsendet har rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få följande uppgifter som behövs för planeringen av sjöräddningstjänstens beredskap samt i kritiska lägen för att utföra uppgifter inom sjöräddningstjänsten:

6) uppgifter om båtar samt båtarnas ägare och innehavare ur *Trafiksäkerhetsverkets farkostregister och fritidsbåtsregistret vid registermyndigheten i landskapet Åland,*

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 28 § i tullagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i tullagen (1466/1994) 28 § 1 mom. 6 punkten, sådan den lyder i lag 406/2010, och fogas till 28 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 774/2003, 983/2007, 406/2010, 533/2010 och 961/2012, en ny 7 punkt som följer:

Gällande lydelse

28 §

Trots sekretessbestämmelserna har Tullen rätt att, även med hjälp av en teknisk anslutning, få uppgifter som behövs för skötseln av Tullens åligganden enligt överenskommelse med den registeransvarige

6) ur bötesregistret de uppgifter om bötesstraff och verkställigheten av dem som införts i registret, ur Brottspåföljdsmyndighetens verkställighetsregister uppgifter om personer som avtjänar eller har avtjänat fängelsestraff samt ur det i justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem ingående rikssystemet för behandling av diarie- och ärendehanteringsuppgifter uppgifter om brottmål som är eller har varit anhängiga hos åklagarmyndigheterna eller vid domstol och ur registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden uppgifter om avgöranden i brottmål och om avgörandenas laga kraft, om sådan information kan fås.

Föreslagen lydelse

28 §

Trots sekretessbestämmelserna har Tullen rätt att, även med hjälp av en teknisk anslutning, få uppgifter som behövs för skötseln av Tullens åligganden enligt överenskommelse med den registeransvarige

6) ur bötesregistret de uppgifter om bötesstraff och verkställigheten av dem som införts i registret, ur Brottspåföljdsmyndighetens verkställighetsregister uppgifter om personer som avtjänar eller har avtjänat fängelsestraff samt ur det i justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem ingående rikssystemet för behandling av diarie- och ärendehanteringsuppgifter uppgifter om brottmål som är eller har varit anhängiga hos åklagarmyndigheterna eller vid domstol och ur registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden uppgifter om avgöranden i brottmål och om avgörandenas laga kraft, om sådan information kan fås,

7) för de uppgifter som Tullen sköter enligt lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004), för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen, för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för förekommande, avslöjande och utredning av tullbrott ur det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (/) och ur Ålands fritidsbåtsregister behövliga uppgifter om båtar och deras ägare och innehavare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag**om ändring av 2 kap. 9 § i strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 2 a kap. 9 § 6 mom., sådant det lyder i lag 475/2008, som följer:

Gällande lydelse

2 a kap.

Om böter, förvandlingsstraff och ordningsbot

9 §

Ordningsbotsföreseelser

Ordningsbot kan också bestämmas som påföljd för farkostföreseelse enligt 26 § i lagen om farkostregistret (976/2006).

Föreslagen lydelse

2 a kap.

Om böter, förvandlingsstraff och ordningsbot

9 §

Ordningsbotsföreseelser

Ordningsbot kan också bestämmas som påföljd för *farkostregistreringsföreseelse enligt 39 § och föreseelse mot användningsförbud enligt 40 §* i lagen om farkostregistret (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag**om ändring av 12 § i lagen om ordningsbotsförelseer**

I enlighet med riksdagen beslut
ändras i lagen om ordningsbotsförelseer (756/2010) 12 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

12 §

*Förelseer som gäller sjötrafik**Förelslagen lydelse*

12 §

Förelseer som gäller sjötrafik

För en uppsåtliga eller av oaktsamhet begången överträdelse av lagen om farkostregistret (976/2006) föreläggs ordningsbot som följer:

1) den som äger en farkost, för försummelse att göra en registeranmälan enligt 7 § 1 mom. innan farkosten tas i bruk, ägaren eller innehavaren, för försummelse att anmäla ändringar enligt 2 mom. i nämnda paragraf inom föreskriven tid eller ägaren, för försummelse att inom föreskriven tid göra en anmälan enligt 3 mom. i nämnda paragraf om att farkosten har förstörts, överlåtits eller tagits ur bruk, 35 euro, eller

2) för användning av farkost i strid med 8 § 1 mom. innan den har införts i registret och för användning i strid med 10 § 2 mom. av farkost som inte är försedd med registerbe-teckning, 35 euro.

För en uppsåtliga eller av oaktsamhet begången överträdelse av lagen om farkostregistret (/) föreläggs ordningsbot som följer:

1) den som äger en farkost, för försummelse att göra en *registreringsanmälan* enligt 8 § 1 mom. innan farkosten tas i bruk, ägaren eller innehavaren, för försummelse att *göra en ändringsregistrering* enligt 9 § 1 eller 2 mom. inom föreskriven tid eller ägaren, för försummelse att inom föreskriven tid göra en anmälan enligt 10 § 1 mom. om *slutlig avregistrering*, 35 euro, eller

2) för användning av farkost i strid med 5 § 1 mom. innan den har införts i registret och för användning i strid med 12 § 2 mom. av farkost som inte är försedd med registerbe-teckning och *för användning i strid med 13 § 3 mom. av farkost som inte är försedd med provbe-teckning*, 35 euro.

Denna lag träder i kraft samma dag som lagen om lagen om ordningsbotsförelseer (756/2010).

10.

Lag**om ändring av 39 och 40 § i lagen om farkostregistret**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om farkostregistret (/) 39 och 40 § som följer:

Gällande lydelse

39 §

Farkostregistreringsföreseelse

En ägare till en farkost som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) försummar att innan farkosten tas i bruk göra den registreringsanmälan som avses i 8 § 1 mom.,

2) försummar att inom föreskriven tid göra den ändringsregistrering som avses i 9 § 1 mom., eller

3) försummar att inom föreskriven tid göra den anmälan om slutlig avregistrering som avses i 10 § 1 mom.,
ska för farkostregistreringsföreseelse dömas till böter.

För farkostregistreringsföreseelse döms också en innehavare av en farkost som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar att inom föreskriven tid göra den ändringsregistrering som avses i 9 § 2 mom.

Bestämmelser om ordningsbot som påföljd för farkostregistreringsföreseelse finns i 2 a kap. 9 § i strafflagen och i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av den paragrafen.

40 §

Föreseelse mot användningsförbud

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet använder en farkost

1) innan farkosten har förts in i farkostregistret, i strid med 5 § 1 mom.,

2) utan att farkosten är försedd med registerbeteckning, i strid med 12 § 2 mom., eller

Föreslagen lydelse

39 §

Farkostregistreringsföreseelse

En ägare till en farkost som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) försummar att innan farkosten tas i bruk göra den registreringsanmälan som avses i 8 § 1 mom.,

2) försummar att inom föreskriven tid göra den ändringsregistrering som avses i 9 § 1 mom., eller

3) försummar att inom föreskriven tid göra den anmälan om slutlig avregistrering som avses i 10 § 1 mom.,
ska för farkostregistreringsföreseelse dömas till böter.

För farkostregistreringsföreseelse döms också en innehavare av en farkost som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar att inom föreskriven tid göra den ändringsregistrering som avses i 9 § 2 mom.

Bestämmelser om ordningsbot som påföljd för farkostregistreringsföreseelse finns i 12 § 2 mom. 1 punkten i lagen om ordningsbotsförelser (756/2010).

40 §

Föreseelse mot användningsförbud

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet använder en farkost

1) innan farkosten har förts in i farkostregistret, i strid med 5 § 1 mom.,

2) utan att farkosten är försedd med registerbeteckning, i strid med 12 § 2 mom., eller

5) utan att farkosten är försedd med provbeteckning, i strid med 13 § 3 mom., ska för *förseelse mot användningsförbud* dömas till böter.

Bestämmelser om ordningsbot som påföljd för förseelse mot användningsförbud finns i 2 a kap. 9 § i strafflagen och i den förordning som utfärdats av statsrådet med stöd av den paragrafen.

6) utan att farkosten är försedd med provbeteckning, i strid med 13 § 3 mom., ska för *förseelse mot användningsförbud* dömas till böter.

Bestämmelser om ordningsbot som påföljd för förseelse mot användningsförbud finns i 12 § 2 mom. 2 punkten i *lagen om ordningsbotsförseelser*.

—————
Denna lag träder i kraft samma dag som lagen om ordningsbotsförseelser.
—————